

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Зіноватна О.М.

**ПІДГОТОВКА ДО ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО
ОЦІНЮВАННЯ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

методичні рекомендації

Черкаси – 2013

УДК 811.111:371.315
ББК 81.2 АН – 212
З 63

Рецензенти:

кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри фонетики
та граматики англійської мови Черкаського національного
університету ім. Б. Хмельницького
Т.М. Кравченко;

кандидат філологічних наук, доцент кафедри
романо-германської філології і перекладу
Черкаського державного технологічного університету
Л.П. Дегтярьова

Зіноватна О.М.

З 63 Підготовка до зовнішнього незалежного оцінювання з
англійської мови : методичні рекомендації. Навчально-методичне
видання. – Черкаси: Вид. від. ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2013.
– 68 с.

УДК 811.111:371.315
ББК 81.2 АН – 212

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького
(протокол №4 від 29 квітня 2013 р.)*

*Затверджено на засіданні
кафедри фонетики та граматики англійської мови
Черкаського національного університету ім. Б.Хмельницького
(протокол №8 від 28.02.2013 р.)*

ЗМІСТ

Програма ЗНО з англійської мови.....	4
Загальна характеристика основних складових тесту	13
Особливості ЗНО з англійської мови 2013.....	15
Методичні рекомендації щодо виконання тестових завдань....	17
Деякі функціональні стилі писемного мовлення.....	22
ЗНО з англійської мови за попередні роки.....	26
ЗНО з англійської мови 2009 року.....	26
ЗНО з англійської мови 2010 року.....	36
ЗНО з англійської мови 2011 року.....	46
ЗНО з англійської мови 2012 року.....	55
Ключі до тестів за попередні роки	65
Список використаної літератури.....	66

ПРОГРАМА

зовнішнього незалежного оцінювання

з англійської мови

Додаток № 3
до наказу Міністерства освіти
і науки, молоді та спорту України
від 14.07.2011 р., № 791

ВСТУП

Сучасна парадигма шкільної освіти розглядає іноземну мову як важливий засіб міжкультурного спілкування. Такий підхід зорієнтовує процес навчання на формування у випускників загальноосвітніх навчальних закладів здатності до соціального, контакту з представниками іншої лінгвокультури в найтиповіших ситуаціях мовленнєвої взаємодії. Досягнення цього рівня сформованості навичок та вмінь забезпечується взаємопов'язаним комунікативним, когнітивним і соціокультурним розвитком учня.

Пропонована програма зовнішнього незалежного оцінювання створена з урахуванням основних положень Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти. Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (рівень B1) та рівнів навчальних досягнень випускників середніх шкіл, викладених у змісті чинної програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів України (2–11 класи).

Зміст завдань для здійснення контролю якості сформованості іншомовної комунікативної компетенції уніфікується за видами і формами виконання та враховує особливості англійської, німецької, французької, іспанської мови.

Об'єктами контролю є **читання і письмо** як види мовленнєвої діяльності, а також **лексичний і граматичний** аспекти іншомовної комунікації (**використання мови**).

Зміст тестових завдань подається на автентичних зразках розмовного та літературного мовлення, прийнятого у Великій Британії, Франції, Німеччині, Іспанії, та відповідає сферам і тематиці ситуативного спілкування, зазначеним у шкільній програмі.

Завдання для визначення рівня сформованості іншомовної компетенції в **читанні** орієнтується на різні його стратегії: з розумінням основної інформації (ознайомлювальне читання), повної інформації (вивчаюче

читання) та пошук окремих фактів (вибіркове читання). Джерелами для добору текстів слугують інформаційно-довідкові, рекламні, газетно-журнальні матеріали, уривки з художніх творів, зміст яких узгоджується з навчальною програмою. Тексти (для ознайомлювального читання) можуть містити незнайомі слова – до 5%, а для вивчаючого та вибіркового читання – до 3%, про значення яких можна здогадатись із контексту, за словотворчими елементами, за співзвучністю з рідною мовою (слова-інтернаціоналізми). Загальний обсяг текстів не перевищує 1500 слів.

Завдання для визначення рівня сформованості компетенції в **письмі** зорієнтовані на виконання комунікативно-творчих видів діяльності: писати повідомлення, опис, роздум на різні теми, пов'язані з інтересами та комунікативними потребами, що узгоджуються із змістом шкільної навчальної програми. Загальний обсяг письмового завдання не менше 100 слів.

Контроль лексичної та граматичної компетенції (використання мови) передбачає визначення рівня сформованості мовних навичок: здатності самостійно добирати і формоутворювати лексичні одиниці та граматичні явища відповідно до комунікативних потреб спілкування у межах сформульованих завдань. Основними засадами для вибору видів і змісту тестів слугують завдання комунікативно-когнітивного спрямування.

УЧАСНИКИ ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ

У зовнішньому незалежному оцінюванні з іноземної мови беруть участь випускники загальноосвітніх навчальних закладів усіх форм власності, які бажають вступити до вищих навчальних закладів України, які включили іноземну мову до переліку предметів, необхідних до вступу на відповідний факультет.

МЕТА ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ

Мета – виявити рівень сформованості іншомовної комунікативної компетенції у випускників загальноосвітніх навчальних закладів відповідно до Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, чинних навчальних програм та Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ СКЛАДОВИХ ТЕСТУ

ЧАСТИНА I. ЧИТАННЯ

Мета – виявити рівень сформованості вмінь учнів читати і розуміти автентичні тексти самостійно, у визначений проміжок часу (Див. Специфікація тесту з іноземної мови).

Вимоги

щодо практичного володіння читанням як видом мовленнєвої діяльності

У тестах оцінюється рівень розуміння тексту, уміння випускника узагальнювати зміст прочитаного, виокремлювати ключові слова та визначати значення незнайомих слів за контекстом або словотворчими елементами.

Випускник розуміє прочитані автентичні тексти різних жанрів і стилів, що відображають реалії життя та відповідають віковим особливостям випускників шкіл; знаходить та аналізує необхідну інформацію, робить висновки з прочитаного; виділяє головну думку/ідею, диференціює основні факти і другорядну інформацію; аналізує і зіставляє інформацію, розуміє логічні зв'язки між частинами тексту.

Випускник читає і розуміє автентичні тексти різних жанрів і видів, розглядаючи їх як джерело різноманітної інформації і як засіб оволодіння нею.

Добір текстів для читання, а також ситуацій для писемного мовлення має здійснюватись відповідно до тематики спілкування, окресленої в Програмі з іноземних мов. Основними критеріями вибору текстів є їхня автентичність, прозорість, обсяг і відповідність інтересами сучасної молоді.

Форми завдань:

- із вибором правильної відповіді;
- на встановлення відповідності (добір логічних пар);
- на заповнення пропусків у тексті;
- знаходження аргументів та висновків;
- вибір назв абзаців тексту із запропонованих назв.

Типи текстів

- статті із періодичних видань;
- листи (особисті, ділові тощо);

- оголошення, реклама;
- розклади (уроків, руху поїздів тощо);
- меню, кулінарні рецепти;
- програми (телевізійні, радіо тощо);
- особисті нотатки, повідомлення;
- уривки художніх творів.

Випускники повинні вміти:

- виокремлювати загальну інформацію із документів, що використовуються в повсякденному спілкуванні (короткі повідомлення для друзів, оголошення, проспекти, меню і т.д.);
- знаходити загальну та детальну інформацію із документів, що використовуються в повсякденному житті (оголошення, проспекти, меню, розклад руху поїздів тощо); виділяти детальну інформацію про осіб, факти, події тощо;
- розрізняти фактографічну інформацію і враження;
- надавати точну та детальну інформацію в текстах, що стосується повсякденного життя, написаних розмовною літературною мовою; сприймати точки зору авторів на конкретні та абстрактні теми;
- розуміти різножанрові тексти, включаючи уривки художніх творів та творів публіцистичного стилю;
- розуміти структуру тексту і розпізнавати зв'язки між його частинами.

ЧАСТИНА II. ВИКОРИСТАННЯ МОВИ

Мета – визначити рівень володіння лексичним та граматичним матеріалом, що дадуть можливість учням вільно спілкуватися.

Вимоги

щодо практичного володіння лексичним та граматичним матеріалом

У тестах оцінюється рівень знань лексичного і граматичного матеріалу випускників середніх шкіл. Випускник вміє аналізувати і зіставляти інформацію, добирати синоніми, фразові дієслова відповідно до контексту, розуміє логічні зв'язки у тексті.

Форми завдань

- із вибором однієї правильної відповіді:

Завдання полягає у тому, щоб випускник вибрав одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих варіантів відповідей.

- заповнення пропусків у тексті:

Завдання полягає в тому, щоб випускник заповнив пропуски в тексті, використовуючи запропоновані слова або словосполучення. Вибір здійснюється відповідно до мети, знань, навичок та вмінь, що перевіряються з лексики чи граматики.

Забезпечення

Автентичні тексти невеликі за обсягом.

Завдання завжди пов'язані із ситуаціями спілкування згідно з чинними навчальними програмами.

Випускники повинні вміти:

- ідентифікувати та вибирати правильні формулювання для вживання в мові лексичних одиниць та граматичних конструкцій в процесі писемного спілкування.

У тестах використовуються зразки писемного мовлення країни, мова якої вивчається. Уміння випускників перевіряються за допомогою тестових завдань множинного вибору (з вибором однієї правильної відповіді).

Тест складається із коротких текстів/уривків текстів обсягом до 200 слів, які перевіряють розуміння інструкцій, офіційних повідомлень та рекламних оголошень, а також уривків із рекламних буклетів, листів, газет, журналів.

ЧАСТИНА ІІІ. ПИСЕМНЕ МОВЛЕННЯ

Мета – визначити рівень сформованості в учнів навичок та вмінь, необхідних для вирішення на письмі комунікативних завдань, що пов'язані із повсякденним життям.

Вимоги

щодо практичного володіння письмом як видом мовленнєвої діяльності

У тесті перевіряється уміння здійснювати спілкування у писемній формі відповідно до поставлених комунікативних завдань.

Випускник володіє функціональними стилями писемного мовлення в межах, визначених Програмою загальноосвітніх навчальних закладів з

іноземних мов, що також відповідає Загальноєвропейським рекомендаціям з мовної освіти (рівень B1).

Випускник уміє писати особисті і ділові листи, використовуючи формули мовленнєвого етикету, прийняті в країнах, мова яких вивчається, розповідаючи про окремі факти та події свого життя, висловлюючи власні міркування і почуття, описуючи плани на майбутнє та запитуючи аналогічну інформацію, а також передавати повідомлення у вигляді записки довільної форми.

Випускник уміє повідомити про перебіг подій, описати людину або предмет; написати повідомлення про побачене, прочитане, почуте; уміє обґрунтувати власну точку зору.

Завдання для писемного мовлення формулюється у вигляді мовленнєвих ситуацій, у змісті яких мають бути чітко визначені мета і об'єкт спілкування. Вибір комунікативної ситуації передбачає міжкультурне спілкування, і відтак зміст мовленнєвих ситуацій має включати соціокультурні особливості країни, мова якої вивчається і України.

Обсяг письмового висловлювання складає не менш ніж 100 слів.

Форма завдання

Ця складова частина тесту передбачає створення власного письмового висловлювання відповідно до запропонованої комунікативної ситуації. Від випускників вимагається написати власне письмове висловлювання на основі конкретної ситуації і направляючих вказівок: письмових підказок (повідомлень, листів, оголошень, реклами тощо).

Випускники повинні вміти:

- писати розповідь, передавати/розказувати про перебіг подій, описати людину, предмет;
- написати статтю, щоб передати/переказати перебіг подій, надати детальний опис та порівняння людей, предметів;
- передати особисті повідомлення в короткому листі відповідного зразка або в довільній формі, щоб сформулювати запрошення, описати почуття, пристати з успіхом, подякувати, вибачитися чи запропонувати допомогу або відповісти на повідомлення такого типу;
- висловити свою точку зору та аргументувати її. Від випускників вимагається написати іноземною мовою особистого листа, повідомлення статтю, висловлюючи власні думки.

Від випускників очікується адекватне використання лексики та граматики відповідно до заданої комунікативної ситуації та з використанням

відповідного стилю. їм також потрібно вміти передавати власну точку зору, ставлення, особисті відчуття та робити висновки.

СФЕРИ СПІЛКУВАННЯ

ТЕМАТИКА ТЕКСТІВ ДЛЯ ЧИТАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ МОВИ

I. Особистісна сфера

- Повсякденне життя і його проблеми
- Сім'я. Родинні стосунки.
- Характер людини.
- Режим дня.
- Здоровий спосіб життя.
- Дружба, любов
- Стосунки з однолітками, в колективі.
- Світ захоплень.
- Дозвілля, відпочинок.
- Особистісні пріоритети.
- Плани на майбутнє, вибір професії.

II. Публічна сфера

- Навколишнє середовище.
- Життя в країні, мова якої вивчається.
- Подорожі, екскурсії.
- Культура і мистецтво в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Спорт в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Література в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Засоби масової інформації.
- Молодь і сучасний світ.
- Людина і довкілля.
- Одяг.
- Покупки.
- Харчування.
- Науково-технічний прогрес, видатні діячі науки.
- Україна у світовій спільноті.
- Свята, знаменні дати, події в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Традиції та звичаї в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Видатні діячі історії та культури України та країни, мова якої вивчається.
- Визначені об'єкти історичної та культурної спадщини України та в країні, мова якої вивчається.

- Музеї, виставки.
- Кіно, телебачення.
- Обов'язки та права людини.
- Міжнародні організації, міжнародний рух.

III. Освітня сфера

- Освіта, навчання, виховання.
- Шкільне життя.
- Улюблені навчальні предмети.
- Система освіти в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Іноземні мови у житті людини.

Додаток 3.1

АНГЛІЙСЬКА МОВА

ВИМОГИ ЩОДО ВОЛОДІННЯ МОВНОЮ КОМПЕТЕНЦІЄЮ

Морфологія

Іменник. Вживання іменників у однині та у множині. Використання іменників у ролі прикметників. Присвійний відмінок.

Артикль. Основні випадки вживання означених і неозначених артиклів. Нульовий артикль.

Прикметник. Вживання прикметників. Ступені порівняння прикметників.

Займенник. Види займенників. Вживання займенників.

Дієслово. Видо-часові форми дієслова в активному та пасивному стані.

Умовні речення (0, I, II, III типів). Наказовий спосіб дієслів. Правильні та неправильні дієслова. Безособові форми дієслова та їх конструкції. Герундій. Модальні дієслова. Participle I, Participle II.

Фразові дієслова з: get, be, look, keep, go, come, take, run, turn, call, break, give, put, make, clear, cut, fall, hold, let, hand.

Структура to be going to do smth.

Прислівник. Вживання ступенів порівняння прислівників. Прислівники місця і часу Основні прислівникові звороти. Quantifiers/Intensifiers (quite, a bit, etc)

Числівник. Кількісні та числівники. Порядкові числівники.

Прийменник. Види прийменників. Вживання прийменників.

Частка. Особливості вживання to з дієсловами.

Сполучники. Вживання сполучників сурядності та підрядності.

Синтаксис

Структура різних типів речень.

Прості речення.

Безособові речення.

Складні речення (складносурядні і складнопідрядні).

Пряма і непряма мова.

Узгодження дієслівних часів у складнопідрядних реченнях.

Словотворення

Слова, утворені від відомих коренів за допомогою суфіксів іменників, прикметників і дієслів; префіксів прикметників і дієслів.

ЛЕКСИЧНИЙ МІНІМУМ (2500 слів)

Лексичний мінімум вступника складає 2500 одиниць, відповідно до тематики ситуативного спілкування, передбаченої Програмою загальноосвітніх навчальних закладів з іноземних мов (рівень стандарту).

ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕСТУ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Зміст тесту визначається на основі Програми зовнішнього незалежного оцінювання з англійської мови (затверджено Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України, додатки № 3 і 3.1 до наказу № 791 від 14.07.2011 р.).

Загальна кількість завдань тесту – **43**.

На виконання тесту відведено **120 хвилин**.

Тест складається з трьох частин:

- Читання.
- Використання мови.
- Письмо.

У тесті з англійської мови використовуються завдання чотирьох форм:

1. **Завдання на встановлення відповідності** (№1–5, 11–16). У завданнях пропонується підібрати заголовки до текстів/частин текстів із поданих варіантів; твердження/ситуації до оголошень/текстів; запитання до відповідей або відповіді до запитань. Завдання вважається виконаним, якщо абітурієнт встановив правильну відповідність і позначив правильний варіант відповіді у бланку відповідей **A**.

2. **Завдання з вибором однієї правильної відповіді** (№6–10). До кожного завдання подано чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо абітурієнт вибрав і позначив правильну відповідь у бланку відповідей **A**.

3. **Завдання на заповнення пропусків у тексті** (№17–42). У завданнях пропонується доповнити абзаци/речення в тексті реченнями/частинами речень, словосполученнями/словами із поданих варіантів. Завдання вважається виконаним, якщо абітурієнт обрав і позначив правильний варіант відповіді у бланку відповідей **A**.

4. **Завдання з розгорнутою відповіддю** (№43). Завдання передбачає створення абітурієнтом на бланку відповідей **B** власного висловлення у письмовій формі відповідно до запропонованої комунікативної ситуації.

Схеми оцінювання завдань тесту з англійської мови:

1. **Завдання на встановлення відповідності** оцінюється в **0** або **1** тестовий бал: **1** бал за правильно встановлену відповідність; **0** балів, якщо правильної відповідності не встановлено, або відповіді не надано.

2. Завдання з вибором однієї правильної відповіді оцінюється в **0** або **1** тестовий бал: **1** бал, якщо вказано правильну відповідь; **0** балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не надано.

3. Завдання на заповнення пропусків у тексті оцінюється в **0** або **1** тестовий бал: **1** бал, якщо вказано правильну відповідь; **0** балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не надано.

4. Завдання з розгорнутою відповіддю оцінюється від **0** до **14** тестових балів за спеціальними критеріями:

а. Змістове наповнення (опрацювання трьох умов, зазначених у ситуації)

a1 – перша умова: **0, 1** або **2** тестових бали.

a2 – друга умова: **0, 1** або **2** тестових бали.

a3 – третя умова: **0, 1** або **2** тестових бали.

б. Структура тексту та зв'язність

b1 – зв'язність, наявність з'єднувальних елементів у тексті: **0, 1** або **2** тестових бали.

b2 – відповідність письмового висловлення заданому формату (твір, лист (особистий, діловий), оголошення, записка тощо): **0, 1** або **2** тестових бали.

с. Використання лексики (лексична наповнюваність, володіння лексичним матеріалом): **0, 1, 2** або **3** тестових бали.

д. Використання граматики (морфологія, синтаксис, орфографія): **0, 1, 2** або **3** тестових бали.

Увага!

1. Якщо абітурієнт отримує оцінку **0** тестових балів за критерій **а. Змістове наповнення**, то в такому випадку вся робота оцінюється в **0** тестових балів.

2. Якщо учасник тестування отримує оцінку **0** тестових балів за критерій **с. Використання лексики** або **д. Використання граматики**, то в такому випадку вся робота оцінюється в **0** тестових балів.

3. Якщо абітурієнт не приступав до виконання завдання, власне висловлення вважається ненаписаним і вся робота оцінюється в **0** тестових балів.

Максимальна кількість балів, яку можна набрати, правильно виконавши всі завдання тесту з англійської мови – **56 балів**.

ОСОБЛИВОСТІ ЗНО З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ 2013

ЗНО з англійської мови 2013 року продовжує тенденцію спрощення вимог. В цьому році структура тестових завдань з читання лишилася незмінною, проте дещо спростилися завдання до письма або завдання з розгорнутою відповіддю та змінилася схема його оцінювання.

Головною відмінністю можна назвати зменшення кількості умов, які потрібно опрацювати у ситуації. Тепер їх три, а не чотири, як було раніше. Із пункту «Структура тексту та зв'язність» зник такий малозрозумілий та доволі суб'єктивний пункт як логічність та послідовність викладу. У результаті, загальна сума балів, які можна отримати за завдання з розгорнутою відповіддю, зменшилася з 20 балів до 14. Як наслідок, питома вага цього виду завдання стає ще менше.

Зіставлення таблиць оцінювання за 2 попередні роки уможлиблює спрогнозувати ще більшу різницю при переведенні кількості правильних відповідей у тестові бали.

ТАБЛИЦЯ
переведення тестових балів, отриманих учасниками ЗНО 2011
за тест з англійської мови, в рейтингову шкалу (від 100 до 200 балів)*

Тестовий бал	Бал 100-200	Тестовий бал	Бал 100-200	Тестовий бал	Бал 100-200	Тестовий бал	Бал 100-200
0	100.0	21	145.0	42	166.5	63	196.5
1	100.5	22	146.0	43	168.0	64	197.5
2	100.5	23	147.0	44	169.0	65	198.5
3	100.5	24	147.5	45	170.0	66	199.5
4	101.0	25	148.5	46	171.5	67	200.0
5	102.5	26	149.5	47	172.5	68	200.0
6	105.5	27	150.5	48	173.5	69	200.0
7	109.5	28	151.5	49	175.0		
8	114.0	29	152.5	50	176.0		
9	118.5	30	153.5	51	177.5		
10	122.5	31	154.5	52	178.5		
11	126.5	32	155.5	53	180.0		
12	130.0	33	156.5	54	181.5		
13	133.0	34	157.5	55	183.0		
14	135.5	35	158.5	56	184.5		
15	137.5	36	160.0	57	186.5		
16	139.5	37	161.0	58	188.0		
17	141.0	38	162.0	59	189.5		
18	142.0	39	163.0	60	191.5		
19	143.0	40	164.5	61	193.0		
20	144.0	41	165.5	62	194.5		

* Результати, визначені за рейтинговою шкалою, подаватимуться до приймальних комісій вищих навчальних закладів

ТАБЛИЦЯ
переведення тестових балів, отриманих учасниками зовнішнього
оцінювання 2012 за тест з англійської мови,
в рейтингову шкалу (від 100 до 200 балів)*

Тестовий бал	Бал 100-200	Тестовий бал	Бал 100-200	Тестовий бал	Бал 100-200	Тестовий бал	Бал 100-200
0	100.0	17	136.5	34	155.0	51	178.0
1	100.5	18	137.5	35	156.5	52	179.5
2	100.5	19	138.5	36	157.5	53	181.5
3	101.5	20	139.5	37	158.5	54	183.5
4	103.5	21	140.5	38	160.0	55	186.0
5	107.0	22	142.0	39	161.0	56	188.0
6	110.5	23	143.0	40	162.5	57	190.5
7	114.5	24	144.0	41	163.5	58	193.0
8	118.5	25	145.0	42	165.0	59	195.5
9	122.0	26	146.0	43	166.0	60	198.0
10	125.0	27	147.5	44	167.5	61	199.5
11	127.5	28	148.5	45	168.5	62	200.0
12	129.5	29	149.5	46	170.0		
13	131.5	30	150.5	47	171.5		
14	133.0	31	152.0	48	173.0		
15	134.0	32	153.0	49	174.5		
16	135.5	33	154.0	50	176.0		

* Результати, визначені за рейтинговою шкалою, подаватимуться до приймальних комісій вищих навчальних закладів

Як ми бачимо, «втрата» тестових балів призводить до зовсім різних балів рейтингової шкали в 2011 та 2012 р. відповідно. В 2011 році дві помилки, тобто мінус два тестових бали, ще дозволяли отримати 200 балів, тоді як в 2012 році ті ж самі дві помилки призводили до отримання 198 балів за рейтинговою шкалою. Якщо взяти більшу кількість помилок або втрату тестових балів, скажімо 10, то різниця стає ще більш суттєвою – в 2011 році 189,5 балів, а в 2012 – 179 балів, при тому що самі різниця між тестами за ці два роки становить лише 7 тестових балів (69 та 62 бали відповідно).

На нашу думку, щогорічне скорочення тестових балів до 56 ще більше збільшить «вагу» кожної помилки та втрати тестових балів. Нажаль, щорічна зміна тестових балів унеможливорює адекватне зіставлення результатів ЗНО з англійської мови, зокрема переведення тестових балів у рейтингову шкалу за конкретний рік та виявлення особливостей щорічного рейтингу.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОНАННЯ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

(Task 1) Завдання на встановлення відповідності на основі загального розуміння прочитаного належить до категорії легких. Воно містить п'ять коротких текстів/ абзаців одного тексту (50-80 слів), об'єднаних спільною темою, та вісім заголовків/ запитань до них, три з яких є зайвими. Кожен текст репрезентує окрему ідею. Для виконання завдання (підбору заголовку або співвіднесення запитання з текстом, у якому міститься відповідь на нього) необхідно зрозуміти основну ідею кожного тексту.

Як виконувати завдання на встановлення відповідності між заголовком/узагальнюючим запитанням та частинами тексту:

- Уважно прочитайте завдання-інструкцію.
- Уважно прочитайте варіанти відповідей і підкресліть у кожному з них ключові слова.
- Прогляньте наведені тексти/частини тексту і знайдіть, де саме в них йдеться про предмет запитання.
- Як тільки ви знайшли потрібний текст, уважно прочитайте його і підкресліть слова, які відповідають варіанту, наведеному в завданні.
- Пам'ятайте, що зазвичай слова у відповіді не будуть повторювати слова з тексту, тому шукайте синоніми, схожі на перефразовані вирази.
- Якщо у завданні потрібно знайти заголовок чи узагальнююче запитання, то швидко прочитайте текст, або абзац, знайдіть речення, у якому висловлено тему, і коротко сформулюйте його зміст своїми словами; потім прогляньте список заголовків/запитань і знайдіть правильну відповідь. Переконайтеся, що заголовок чи запитання узагальнюють увесь текст, або абзац, а не його частину.
- Якщо завдання потребує знайти заголовок для всього тексту, то швидко прочитайте увесь текст, підкреслюючи головні ідеї, а потім сформулюйте свій заголовок, після цього шукайте варіант відповіді у списку.

(Task 2) Завдання на повне розуміння прочитаного з вибором однієї правильної відповіді містить текст (до 400 слів) та п'ять запитань, на які необхідно відповісти (тверджень, які необхідно закінчити). До кожного запитання (твердження) пропонується чотири варіанти відповіді, з яких лише один є правильним.

Завдання перевіряє повне розуміння змісту автентичного тексту із встановленням значення незнайомих слів на основі лінгвістичної та контекстуальної здогадки. Ця форма тестування містить легкі та оптимальні завдання.

Запитання (твердження) до тексту можуть бути спрямовані на:

- знаходження конкретної інформації, що базується на фактах, викладених у тексті;
- з'ясування фактів, що суперечать інформації, наданій у тексті;
- формування висновків на основі інформації з тексту;
- уточнення значення лексичної одиниці на основі контексту;
- встановлення основної ідеї тексту.

Як виконувати завдання з вибору однієї правильної відповіді:

- Уважно прочитайте завдання-інструкцію.
- Швидко прочитайте усі запитання й варіанти відповіді; підкресліть ключові слова; визначте тему тексту, який ви будете читати, за допомогою слів, використаних у запитаннях; візьміть до уваги ілюстрації та діаграми, якщо вони супроводжують текст.
- Поверніться до першого запитання й вирішіть, вам потрібна конкретна інформація чи завдання потребує загального розуміння всього тексту. Потім застосуйте пошукове або ознайомлювальне читання для вибору правильного варіанта.
- Кожне питання зазвичай відноситься до однієї частини абзацу.
- Питання відповідають порядку подання інформації в тексті, тому не потрібно шукаючи відповідь на 3 питання перечитувати текст з початку.
- Уважно читайте запитання і виключайте неправильні відповіді.
- Не залишайте жодного запитання без відповіді.

(Task 3) Завдання на встановлення відповідності на основі вибіркового розуміння прочитаного містить шість коротких текстів рекламного жанру (до 50 слів) й вісім запитань, які передбачають знаходження у текстах конкретної інформації. Два запитання є зайвими.

Як виконувати завдання на пошук специфічної інформації (встановлення відповідності між твердженням і частинами тексту):

- Уважно прочитайте завдання-інструкцію.
- Прогляньте варіанти відповідей один за одним, щоб з'ясувати їх загальну тему, та підкресліть у них ключові слова.

- Швидко прогляньте текст і знайдіть ті рядки, що стосуються теми відповіді. Прогляньте решту абзацу, щоб упевнено визначити його тему.
- Знайдіть у визначеній вами частині тексту інформацією, яка міститься у варіанті відповіді. Пам'ятайте, що зазвичай слова у відповіді не будуть повторювати слова з тексту, тому шукайте синоніми, схожі на перефразовані вирази. Також слід пам'ятати, що рекламні тексти зазвичай містять *слоган* (висловлює основну ідею рекламного повідомлення), *заголовок* (зацікавлює читача і спонукає читати весь текст), *основну частину* (аргументована інформація про товар чи послугу) та *ехо-фразу* (повторення головної думки рекламного тексту). На нашу думку, необхідна інформація має знаходитися у заголовку чи основній частині тексту, тому на ці елементи слід звернути особливу увагу.

(Task 4) Завдання на розуміння структури тексту, розпізнавання зв'язків між частинами тексту на основі детального розуміння прочитаного містить текст (300-400 слів), у якому пропущено 6 фрагментів речень, та вісім варіантів відповідей. Два варіанти відповідей є зайвими.

Як виконувати завдання на заповнення пропусків у тексті:

- Уважно прочитайте завдання-інструкцію.
- На відміну від інших форм завдань, роботу над цим завданням треба починати з читання тексту, оскільки перегляд варіантів відповіді може легко спантеличити.
- Швидко прочитайте весь текст, щоб скласти уявлення про тему та мати змогу передбачити, якої інформації бракує у кожному випадку.
- Швидко прочитайте варіанти відповіді, підкресліть в них ключові слова, спробуйте зрозуміти, з якою інформацією вони пов'язані. Проаналізуйте граматичні форми та лексичні одиниці, які можуть оточувати в тексті варіанти відповіді.
- Обираючи варіанти, шукайте зв'язки між запропонованою фразою або реченням та текстом одразу перед чи після місця пропуску. Приділяйте увагу структурним зв'язкам, наприклад займенникам, які відповідно відсилають до іменників перед або після місця, де бракує частини.
- Зважайте на прислівники або фрази, логічні зв'язки між реченнями. Наприклад, слова 'however' або 'but' свідчать, що їм передують речення з протилежною думкою.

- Не забувайте про граматичну правильність речення: вислів, який ви обрали для заповнення пропуску, має не тільки за змістом, а і граматично відповідати структурі всього речення, тексту.
- Регулярно повертайтеся до тих варіантів, які ви вже обрали. Коли у вас виникають труднощі із заповненням пропуску, це може означати, що один з варіантів було неправильно використано раніше. Залиште достатньо часу, щоб зайвий раз перевірити свої відповіді.

(Task 5, 6) Завдання на перевірку граматичних умінь та навичок містить тексти (до 200 слів), в яких пропущено слова. Після тексту пропонується 4 варіанти відповідей на кожен пропуск, з яких лише одна є правильною. Варіанти відповіді репрезентують різні граматичні форми однієї лексичної одиниці.

Ця частина тесту містить легкі, оптимальні та складні завдання.

Як виконувати завдання на перевірку граматичних умінь та навичок:

- прогляньте увесь текст;
- прогляньте всі відповіді;
- поверніться до тексту й встановіть, які з варіантів відповідей вписуються у структуру речень з пропусками за граматичним контекстом.

(Writing) Завдання з розгорнутою відповіддю передбачає створення власного висловлювання у письмовій формі відповідно до запропонованої комунікативної ситуації. Для виконання завдання учасник тестування отримує бланк. Учасник повинен оформити своє письмове висловлювання таким чином, щоб на бланку вистачило відведеного для цього місця.

Виконуючи це завдання, слід звернути увагу на змістове наповнення, логічний зв'язок між частинами, лексичну наповнюваність та граматичну правильність висловлювання.

Ретельно опрацюйте усі чотири пункти комунікативного завдання, присвятивши кожному пункту окремий абзац.

Для організації зв'язку між абзацами доцільно вживати з'єднувальні елементи.

Для переліку фактів та пов'язування ідей, використовуйте такі з'єднувальні елементи, як: *firstly, secondly, to begin with, in addition, furthermore, lastly, moreover, besides*.

На позначення контрасту та протиставлення застосовуйте: *on the one hand...on the other hand, however, still, in spite of/despite, nevertheless* тощо.

Для підбиття підсумків вживайте вирази: *all in all, to sum up, in conclusion* тощо.

Як виконувати завдання з розгорнутою відповіддю:

- Уважно прочитайте завдання (комунікативну ситуацію).
- У тексті завдання підкресліть важливу інформацію. Уважно прочитайте всі частини завдання, щоб не забути розкрити у своєму письмовому повідомленні все.
- Швидко занотуйте всі свої ідеї, ситуації з власного досвіду тощо.
- Складіть план вашої письмової роботи. Вирішіть, які думки будуть головними складниками вашого повідомлення, які додаткові деталі варто використати для пояснення головних ідей (бажано сформулювати не менше ніж дві головні думки).
- Продумайте логічний взаємозв'язок ваших речень.
- Продумайте ті елементи, які має містити повідомлення відповідно до заданого формату (привітання, звернення, заключні фрази тощо).
- Напишіть роботу на чернетці. Пам'ятайте, що обсяг її повинен бути не менше ніж 100 слів. В іншому разі її ніхто не перевірятиме.
- Ваша оцінка буде вищою, якщо ви будете вживати різні за складністю структури та лексику.
- Не варто копіювати слова та структури із завдання: це не додасть вам балів. Користуйтеся власним словниковим запасом та висловлюйте думки своїми словами.
- Не витрачайте на цю частину тесту більше ніж 40 хвилин. Залиште собі не менше 5 хвилин на перевірку написаного. Доречним буде список вимог і типових помилок для перевірки, про який ішлося вище. Виправте помилки, якщо треба.
- Перепишіть текст на бланк Б. Зауважте, що додатковий час на перенесення відповідей на бланк Б не надається.
- Зверніть увагу також на те, що текст відповіді на відкрите запитання має вміститися на кількість рядків (20—22), відведених з одного боку сторінки бланка Б. Не варто писати на звороті: текст, написаний на звороті бланка Б, перевірятися не буде.

ДЕЯКІ ФУНКЦІОНАЛЬНІ СТИЛІ ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ

Особистий лист (Informal Letter)

У процесі написання особистого листа потрібно:

- використовувати розмовний стиль;
- обов'язково зазначити мету написання листа;
- зосередитися на темі листа.

Plan

Greeting

Dear ..., / Hi ...,

Paragraph 1

Ask about the person you're writing to and explain why you're writing.

How are you? / Guess what! / Thanks for ... / That's why I'm writing. / As you know, ... / I'm writing to ...

Paragraph 2&3

Give more details regarding what you are writing about and what you want to find out or do.

There is/are ... / If you're interested, ... / Let me know ... / When are you available? / Let's go together!

Paragraph 4

Ask the person you're writing to further questions and suggest what needs to be done next.

Could you do me a favour? / I don't suppose you could do ... for me? / You don't happen to know when/where ... / Do we need to ... ? / I was wondering if ...

Signing off

See you soon! / Keep in touch. / That's all for now. / Write back soon. / Talk to you later! / Keep in touch! / Love, ...

План самоперевірки особистого листа:

- дотримання плану, розкриття зазначених умов
- наявність з'єднувальних елементів
- наявність обов'язкових елементів листа (привітання та прощання)
- правильність граматичних конструкцій
- орфографічна правильність слів

Особистий лист

Your family has just moved to a new apartment. As you were busy with relocation you haven't written to your pen-friend for a while. Write a letter to him/her mentioning:

- what the reason of your silence has been;
- where your new flat is situated;
- what you most like (or dislike) about your new place of living;
- what has changed in your life after you have moved there.

Write a letter of at least 100 words. Do not write any dates and addresses.

Dear Ann,

I am sorry I haven't written you for such a long time. You see, I was really busy. Do you remember, some weeks ago I told you that we were going to move into a new apartment? So, we have done it already! Yesterday my family and I finished our relocation. It was too much to be done, so I couldn't contact you.

Now I live in a block of flats in Haharin street. Our flat is situated on the second floor. Evidently, you want to know more about the place I have moved into. Well, it is quite good and comfortable. The flat has two big rooms, a kitchen and a bathroom. My neighbours are very friendly and nice people. I'd like to add that my new school is situated not far from our house and I always get there in time. However, I must confess I miss my former classmates and teachers.

After the moving my life has changed. Now I should adjust to the new surroundings. Of course, it is difficult, but I'm getting used to it. That's why I'll be really glad if you come to see me. Just stop by any time you like.

Kisses and hugs,

Alina

Діловий лист (Formal Letter)

У процесі написання ділового листа потрібно:

- пам'ятати, що слід бути ввічливим та серйозним;
- використовувати діловий стиль, не вживати наказові речення чи риторичні запитання, не перебільшувати;
- намагатися справити добре враження;
- дати відповідь на всі питання і розкрити всі умови.

Plan

Opening

Use a formal greeting.

Dear Mayor, / Dear Sir/Madam, / Dear Mr/Mrs ...,

Paragraph 1

Introduce yourself and your reason for writing.

I am the student representative ... / I am writing to inform you ... / The reason I am writing is to inform you of ... / I am writing with the reference to ...

Paragraph 2

Give more information about your reason for writing.

We hope that you understand our concerns ... / We would be happy to ... / In addition, ... / I would like to know if/whether ... / It would be helpful to know ... / I would be grateful if you could let me know... / Please let me know ... / I was wondering if ...

Paragraph 3

Ask any further questions, discuss reasons and suggest alternative solutions. Refer to future action.

It would be better to ... / One solution would be ... / An alternative idea might be to ... / Would you like me to ... / I think we should ... / I'd recommend ... / I'd also like to ask about ...

Paragraph 4

Sum up your arguments and suggest a future discussion or contact.

We understand your concerns, however ... / We held a meeting in order to discuss the matter ... / We believe it is unfair ... / We would appreciate it if you could reply soon. / With thanks for your help. / I look forward to hearing from you.

Closing

Use a formal phrase for closing a letter.

Yours faithfully, ... (if your letter starts with Dear Sir/Madam/Mayor)

Yours sincerely, ... (if your letter starts with Dear + name)

With kind regards, ...

План самоперевірки ділового листа:

- дотримання плану, розкриття зазначених умов
- наявність з'єднувальних елементів
- наявність обов'язкових елементів листа (привітання та прощання)
- вживання ділового стилю
- правильність граматичних конструкцій
- орфографічна правильність слів

Діловий лист

You have been chosen to take part in a student exchange program in the U.S. The regional manager of the program asked you to go to an introductory meeting at the local office of the American Councils. You cannot go, because you have an important test at school on that day.

Write an e-mail to Alicia Young, who is organizing the meeting:

- apologizing for not being able to go to the meeting;
- explaining why you cannot go;
- asking for further instructions and relevant information.

You do not need to write any dates or addresses.

Dear Ms Young,

Thank you for inviting me to take part in the introductory meeting of the student exchange program participants. To my great regret I won't be able to attend this meeting because I have my finals on mathematics scheduled on this date. Unfortunately I cannot miss this exam as it compulsory for all secondary school leavers, and at my school it is held on the fixed date determined by the Ministry of Education.

I am fully aware that if I don't come to this meeting I may miss a lot of important information that is to help the exchange students to get prepared for a trip to the U.S. So will you please advise me how I can receive the necessary instructions and keep up with the rest of the team.

I am awfully sorry for any inconvenience my absence may cause. Thank you for your understanding and help.

Sincerely, Mary Shevtsova

ЗОВНІШНЄ НЕЗАЛЕЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПОПЕРЕДНІ РОКИ

Зовнішнє незалежне оцінювання
з англійської мови 2009 року

Reading Task 1

Read the text below. Match choices (A–H) to (1–5). There are three choices you do not need to use. Write your answers on the separate answer sheet.

(0) Cinda Wood

I really love working with flowers and also have loved learning Photoshop CS2 and InDesign. My first book was created just for florists, with a CD for their web sites' images. Most people do not realize that 95% of all images online for florists belong to wire services and so the book filled a niche. I now have been creating floral cookbooks for people who are not florists with simple instructions to help the beginner.

(1) Donna Hardyman

I am trying to learn as much as I can about the fauna. I love writing about my dogs, be it training, or the unconditional love they give. I am also exploring the dream of selling everything I own, packing up the dogs and seeing the US in a recreational vehicle. Any suggestions to sites, forums, etc that will help me fulfill my dream of travelling with my dogs will be appreciated!

(2) Alex Mayer

I absolutely adore horseback riding. I own three horses here in the UK. A stallion named "Perseus" who is insane and I think that's why I prefer to ride him and a new stallion named "Disraeli". He's even a bit more crazy than the other. It's always a fight of wills and I love the fight. The other is a mare named "Seripho" who is an absolute sweetheart. Besides riding, I play tennis and just started taking boxing lessons; it's a killer workout.

(3) Jerry E. Spencer

I have travelled all over the world and have seen a lot of things in my life, and I have loved all of it. I am a people person, I like talking with people from all over the world. My wife says that I talk more than ten women put together. I would like to help as many people as I can with my writing. I feel if I can help you out with something, then I have done some good out here in this world. And that is a good feeling.

(4) Tim Bennett

Although I am English I have been living in the Philippines for the last 10 years and contrary to what you may have heard about all the bad things in the Philippines it is a wonderful country with loads of opportunities. I believe very heavily in taking action rather than just talking about things and my programs are based around weaving the principles of wealth into our lives rather than living superficially. If you would like to be part of my team in any way or if you would like any help you can contact me anytime.

(5) Mike Bova

I am an Advertising Director and Business Columnist for a chain of newspapers in the Fingerlakes Region. I also own The Upstate New York Shopping And Business Directory. Please feel free to email me whether you are into business or not. Networking is a very good thing! Let's talk about whatever....

This person _____

- A** writes guidelines for newbies.
- B** enjoys sports and animals.
- C** is ready to discuss various topics.
- D** invites other people to participate in his/her activity.
- E** is interested in becoming a travel agent.
- F** adores communicating with other people.
- G** wants to travel with his/her pets.
- H** wants to start his/her own business.

Task 2

Read the text below. For (6-10) choose T if the statement is true according to the text, or F if it is false. Mark your answers on the separate answer sheet. An example (0) has been done for you.

Sailing into History

By Cesar G

Imagine yourself on a boat looking out at the horizon and all you can see is the water meeting the sky with no land in sight and you are sailing straight ahead to meet the world. Jesse Martin does not have to imagine: he is living it.

On Dec. 7, 1998, at 17 years old, Jesse departed from Melbourne, Australia on his boat Lionheart to attempt to become the youngest person to sail solo and nonstop around the world. He sailed south of New Zealand, through the South Pacific, around South America, north on the Atlantic, back south past Africa, through the Indian Ocean and back to Melbourne.

Even as a young child, Jesse had been an adventurer who travelled all over Europe and Asia with his parents. Born in Munich, Germany in 1981 he moved to Australia with his family when he was only two years old. They moved close to a rainforest in Cow Bay, about 3,500 kms north of Melbourne, where they built a small house with no electricity or running water. Jesse grew up at the beach enjoying the outdoors to its fullest.

At 14, he sailed for the first time with his father and brother, Beau. It was after this trip that he began to dream about sailing around the world. But first, Jesse catamaraned from Cairns to Cape York, then he and his brother kayaked in the rivers of Papua New Guinea. From there, he went on to join a yacht crew to sail from Belize to Tahiti. These experiences kept his dream alive.

Jesse's family played an important role. "I was made to believe I could do anything," he says. Although, he says, there were others that were not so encouraging or supportive, "People that I looked up to, respected and trusted told me I couldn't. Thankfully, I trusted myself. There were people that said that the boat couldn't be ready by the time I had to leave." However, through perseverance and belief in himself he was able to do what many told him was impossible.

On Oct. 31, 1999, more than 10 months after he set sail, Jesse Martin went down in history as the youngest person to sail around the world solo, nonstop and unassisted.

Jesse remained on dry land only long enough to document his voyage in a book called *Lionheart: A Journey of the Human Spirit*, and to plan his next adventure. He is now off on what has been named "The Journey of Kijana," a two year around the world excursion crewed by five young people.

At one point on his solo trip, as Jesse overcame the obstacles that faced him, he says, "I started thinking not of what I could do after this trip, but more like what couldn't I do! Yeeehaaaaa!!!"

0 Jesse Martin began his travelling when he was a little child. (T)

6 Jesse had lived in Munich, the city he was born, until he was 14 years old.

7 The boy had already been a skilled sailor when he began his round-the-world voyage.

8 Jesse's brother Beau didn't approve of his idea about an unassisted world tour.

9 Jesse Martin dreamt of becoming famous and getting world-wide recognition.

10 Jesse's dream had come true because of his self-confidence and purposefulness.

Task 3

Read the text below. For questions (11-15) choose the correct answer (A, B, C or D). Mark your answers on the separate answer sheet. An example (0) has been done for you.

DEATH of the Classroom The New Wave of Online Education

By Scott Reekie

- 1 Picture a society where learning can happen at any time, in any place and can be completed without ever going to class. This could be the new wave of education and the Internet technology now exists to support such a system.
- 5 The virtual classroom is here. If you are interested in English, or Civil Engineering, then head to the university and click yourself a degree. Well maybe it's not that easy, but you would be on the right track. The flexibility of studying at your own pace, and the money you save with online courses are two of the main attractions.
- 10 The Web is a powerful educational tool. Yet some feel that virtual classrooms will isolate students from each other, which will result in problems developing interpersonal relationships and that these skills are much more important than computer skills. Should teachers teach kids how to behave in society, how to respect others and how to co-operate or should kids have already learned this from their parents? No one is saying that social skills aren't important, however, virtual classrooms are far about more than just computer
- 15 skills. Some strongly believe that education can be taught via the Web and social skills can be gained from joining sports teams, summer camps, or just hanging out! Others argue that this virtual classroom may place pressure on students: to become computer literate or be left behind in life. Is this undue pressure or reality? Maybe being left behind in life is a little dramatic, but the reality is that the computer age is here.
- 20 Whether you want to pay for your new jeans with your debit card, or check to see if the library has the book you want, you're going to need some computer skills.
- 25 The development of flexible, inquiring minds has rarely been the main concern in the design of educational systems. After all, if you have over thirty inquiring minds and only one teacher, flexibility could be a problem. It seems that developing students' proper social behaviour has always exceeded the concern to develop students' creativity.
- 30 Computer technology can make individualized attention a real possibility. At the Institute for the Learning Sciences, systems are being developed to allow people to try out things in simulated worlds. This technology will allow for the individual creative growth in students.
- The Web will provide amazing opportunities for the education of our society. Anyone with a phone line and a computer has access to unlimited amounts of knowledge and programs designed to help them learn and understand. The teachers and parents involved with these programs will be given the job of making sure that students lead well-balanced lives that combine Web based education and positive social interaction with their friends and neighbours. Imagine your recreation room has now become your classroom, and your

parents seem to be doing as much homework as you are! So, be prepared as the virtual classroom may find its way to a computer screen near you!

0 What is the author's overall attitude towards a virtual classroom?

- A** He is enthusiastic.
- B** He is skeptical.
- C** He is indifferent.
- D** He is disapproving

11 Why are people attracted to online education?

- A** Because it is cheap and flexible.
- B** Because it is fashionable and new.
- C** Because it is powerful and easy.
- D** Because it is unlimited and fast.

12 What do the advocates of online education maintain?

- A** It increases students' social skills.
- B** It develops computer skills.
- C** It complements education at home.
- D** It will boost students' creativity.

13 What do the opponents of online education maintain?

- A** The virtual classroom will result in dramatic changes.
- B** The virtual classroom will place a burden on students.
- C** Students' academic performance will suffer.
- D** Students cannot ignore the reality of the computer age.

14 Why does the author mention "over thirty inquiring minds and only one teacher" (line 23)?

- A** To prove that inquiring minds have been the main concern of the educational system.
- B** To prove that teachers overestimate the value of students' social behaviour.
- C** To prove that individualized attention is hardly possible in a traditional classroom.
- D** To prove that teachers feel no special concern for developing students' flexibility.

15 What role are parents supposed to play in the web based education of society?

- A** They will have to do home assignments together with their kids.
- B** They will have to balance social activities and learning of their kids.

- C** They will have to control the virtual and real-life activities of their kids.
D They will have to help their kids get access to the virtual classroom.

Task 4

Read the text below. Match choices (A-H) to (16-20). There are two choices you do not need to use. Mark your answers on the separate answer sheet. An example (0) has been done for you.

Making the Most of Your College Applications

By Melissa Algranati and Jennifer Gioia

You can't believe that after 12 years of education your future depends on what pearls of genius you can cram onto a handful of pages – or that complete strangers will sit in a room and determine if you will be "worthy" of attending their institution.

This can be a stressful time. Below are real questions answered by real college admissions professionals in the United States.

0 ____ **A** ____

Really concentrate on your extra-curricular resume and essay. These are the two areas that will make you noticed. Take time to think about why you are involved in the activities that you are doing. What do they mean to you? How have they shaped you? How might they be of value to the university or college you will be attending?

16 ____

Absolutely! A number of colleges and universities give scholarships and awards to those who have been involved in leadership or community service projects. Include your involvement in extracurricular activities, and make sure to highlight any honors or awards you have received. You can also include it in your college essay, and talk about the skills you learned and opportunities you had.

17 ____

It often depends on the school. Big universities and state schools get thousands and thousands of applicants each year, so they tend to focus on your grade average, scores, and class ranking. Smaller universities and colleges will have more time to focus on things like the essay, recommendations, and extracurricular activities.

18 ____

Think about who knows you best. Who can talk about your academic achievements and aspirations, as well as your character and qualities? Most students ask teachers, club advisors, coaches, and mentors. To get the best letters possible, make sure you identify people who are supportive of you.

When you ask them, let them know where you are applying and why. The goal is to choose someone who will stress the strengths you have already highlighted, or provide an opportunity to add something new about you that the admissions officer does not yet know.

19 _____

It definitely has an impact. You should always pay attention to your grades, especially those in your junior year of high school. But don't fret. What universities look for most is an upward trend, someone who is constantly getting better and improving. If there is an unexpected event that caused your grades to drop, that will also be taken into consideration. And, if you have only done well in a particular subject, you can highlight that strength, stressing that you will use college as a way to really hone in and excel at your strengths and your passions.

20 _____

Each university and college has a specific application fee, which can be found on the school's website. A lot of times fee waivers are available. Check with your guidance counselor. In addition, some schools will waive the fee if the student comes to visit the campus and takes a tour or completes the school's online application.

A How do I create a power-packed application that stands out from all the other applications?

B My grades haven't been consistent throughout high school. Is that a problem?

C What do colleges look for most? Grades, extracurricular activities, volunteerism, or something else?

D Where can I note any special needs or disability on my application?

E How much do I have to pay for my study once if I am enrolled?

F Lots of the colleges I am applying to ask for recommendations. Who should I ask?

G How much do application fees cost? What if I can't afford to pay them?

H Is my out-of-school activity something noteworthy to put down on the paperwork?

Task 5

Read the text below. Match choices (A-H) to (16-20). There are two choices you do not need to use. Mark your answers on the separate answer sheet. An example (0) has been done for you.

Native English Animals

By Nicola Jane Soen

Now England has hardly any predatory animals in the (0) ____A_____, but has it always been that way? Not according to ancient rhymes. England was once a country where predatory animals freely roamed and so danger lurked.

Many centuries ago bears, wolves, lynx, etc, ranged the forests and woodlands. Also wild boar, Elk and Aurochs (wild bulls) were (21) _____. However, although some of these species hung on till medieval times, most of these animals were long gone by that time.

The last English wolf in England was (22) _____ killed and the population extinct by the 16th century, although in Wales it is thought to have lasted a few centuries (23) _____. The great Auroch herds did not last nearly as long and were sadly gone as early as the 9th Century, although on the continent it lasted for many, many (24) _____ centuries.

There was an even bigger size herding animal in Britain in the early centuries. The Giant deer species called Megaloceros, with an antler span of up to 3 meters; it was possibly (25) _____ by the time Neolithic man was making wooden stockades. But the antlers were often found, and perhaps used for digging with.

Lynx is thought to have gone by the 10th Century, in England at least. It is thought that the Neolithic settlers mingling with peoples already present or taking over, came from the continent and brought their own animals; cattle, (26) _____ dogs and cats, pigs and also goats with them and built the wooden stockades to protect them.

In Saxon England land was cleared (27) _____ the forest and a large communal area was used for farming; this was divided into strips called furrows.

However by Medieval times the rich landlords had claimed a lot of land and planted hedges (28) _____ their boundaries. This may have meant farming was easier, but for the poor it meant they were beggared and starving, (29) _____ the loss of their land meant the loss of their livelihoods.

Land by the Thames was taken from the people in medieval times and given over to sheep farmers for the trading of wool, which by then had become an important industry that provided (30) _____ for the crown.

So by now most of the original predatory or herding wild animals had been (31) _____ by non-native species. Thankfully there is now a program that is re-releasing our original, surviving animals back into their own natural habitat. We (32) _____ desperately that this is successful.

0	A wild	B nature	C wood	D plain
21	A rich	B plentiful	C many	D brimful
22	A credible	B maybe	C possible	D probably
23	A longer	B later	C more	D earlier
24	A more	B past	C less	D last
25	A dead	B obsolete	C extinct	D vestigial
26	A schooled	B captured	C educated	D domesticated
27	A to	B from	C out of	D of
28	A to mark	B to show	C to exhibit	D to label
29	A like	B as	C that	D so
30	A pay	B fee	C income	D rent
31	A survived	B transferred	C carried	D replaced
32	A dream	B hope	C think	D sure

Writing Task1

Read the text below. Complete the story with the correct forms of the words in brackets (33 – 44). Write your answers on the separate answer sheet. An example (0) has been done for you.

The Bermuda Triangle

The Bermuda Triangle, or Devil's Triangle, is the name (0) **given** (give) to an area that has been at the centre of many unexplained disappearances. It lies between Bermuda, Miami and San Juan, Puerto Rico. Within this area of water, numerous planes and ships have mysteriously vanished.

The mystery of the Bermuda Triangle (33) _____ (begin) in 1950. A small article appeared outlining the strange disappearances of ships and planes. The area was given the name The Devil's Sea. In a feature in 1964, Vincent Gaddis christened the area the Bermuda Triangle.

One of the most famous disappearances occurred in 1945. Flight 19 was a squadron of five naval bombers that supposedly disappeared while they (34) _____ (fly) over the Bermuda Triangle. The two planes that set out to rescue

Flight 19 also disappeared and were never found. Naval ships such as the USS Cyclops also disappeared without a trace. A large ship (35) _____ (carry) ore also mysteriously vanished after only three days at sea. An official statement by the US Coastguard stated that repeated search attempts were made, but no traces (36) _____ (can) ever be found of the missing planes or ships.

Popularity of the Bermuda Triangle phenomenon reached a peak in 1974 with the publication of Charles Berlitz's book. The (37) _____ (author) book was called The Bermuda Triangle. At around the same time, a film with the same name (38) _____ (release) as well. Numerous articles and books (39) _____ (publish) since then to try to give scientific explanations to the mystery. Some of the explanations have been (40) _____ (much) than credible.

There (41) _____ (be) a number of discrepancies in the reports of the Flight 19 disappearance. Flight 19 was reported to have been manned by (42) _____ (experience) pilots flying in calm weather. In fact, the flight was a training exercise for students and the weather had turned stormy. The last contact with the flight stated that they were running low on fuel. The flight would no doubt have crash-landed, and no one could have survived the stormy seas of the triangle.

For all credible explanations of the disappearances, one mystery (43) _____ (remain). None of the crashed planes were ever recovered. As a mystery, the Bermuda Triangle is one that may never (44) _____ (solve).

Task 2

You've received a letter from your English pen-friend. He/she wrote that he/she had problems with the study of French at school and thought that French lessons were tiresome and not interesting. He/she likes Maths and History better than French. Write a letter to your pen-friend in which you write

- why studying foreign languages is important
 - about the foreign language lessons in your school
 - about your foreign language teacher/teachers
- and
- advise him/her how to make the study of foreign languages easier and more interesting.

Write an informal letter of at least 100 words.

Do not write any dates and addresses.

**Зовнішнє незалежне оцінювання
з англійської мови 2010 року**

Reading

Task 1

Read the text below. Match choices (A – H) to (1 – 5). There are three choices you do not need to use. Write your answers on the separate answer sheet.

You're Amazing, So Make Sure People Know It

When it comes to telling the world how wonderful you are, there's a fine line between having other people think, "Wow! She's got so much more about her than I thought" and "Blimey! I wish she'd shut up about herself". It's easy enough to let everyone around you know you're something special – the trick is doing it without trying too hard or looking like an attention seeker.

So here's how to get the attention you deserve without screaming, "Look at me!"

(1) _____

Being loud isn't a good way to get noticed. Quietness and a smile can be more interesting than someone who blurts everything out constantly. Be cool instead, and show people what you're really about, rather than shouting it in their faces.

(2) _____

It may be tempting to try to bluff your way through a conversation. But if you don't know much about the subject being discussed, you'll get more kudos if you shut up and listen. You can't lose – get your facts right and people will respect your wisdom, or stay quiet if you're unsure and people will appreciate your honesty.

(3) _____

Toning down your gossip factor will show there's much more to you than people may think. Your mates will trust you and your reputation will sky-rocket. Gossiping gives negative vibes to other people.

(4) _____

Choose things to do that you love doing and not because everyone else is doing them. If you are passionate about something, and enjoying it, you'll have more energy and people will be attracted to you – and you might even be the person who starts a new trend.

(5) _____

We may not be superhuman beings, but remember, each and every one of us has something going on that's worth shouting about. It's a fact – everyone is an individual and that's what makes you who you are. Be proud of why you're different. If you love who you are, people are more likely to love you too.

- A We are talented!
- B Accept yourself for what you are.
- C Don't pretend you know everything.
- D Idle talk is a bad habit.
- E Try to act in good faith.
- F Don't talk behind people's back.
- G Keep your voice down.
- H Be original.

Task 2

Read the text below. For questions (6 – 11) choose the correct answer (A, B, C or D). Write your answers on the separate answer sheet.

10 Ways to Improve Your Memory

A good memory is often seen as something that comes naturally, and a bad memory as something that cannot be changed, but actually there is a lot that you can do to improve your memory. However, it does mean taking responsibility and making an effort. Here are the experts' top tips.

- 5 1. We all remember the things we are interested in and forget the ones that bore us. This no doubt explains the reason why schoolboys remember football results effortlessly but struggle with dates from their history lessons! Take an active interest in what you want to remember, and focus on it consciously. One way to make yourself more interested is to ask questions – the more the better.
- 10 2. Repeating things is the best way to remember things for a short time, e.g. remembering a phone number for a few seconds. 'Chunking' or grouping numbers would be impossible for most of us to remember: 1492178919318483. But look at them in 'chunks', and it becomes much easier: 1492 1789 1931 8483.
- 15 3. Another way to make something more memorable is to think about something visual associated with it. Design a mental picture and the stranger the picture the better you will remember it! If an English person studying Spanish wanted to remember the Spanish word for duck, 'pato', he/she could associate it with the English verb 'to pat' and imagine a picture of someone patting a duck on the head.
- 20 4. To remember long lists, try inventing a story which includes all the items you want to remember. In experiments, people were asked to remember up to 120 words using this technique and when they were tested afterwards, on average they could remember ninety

percent of them.

5. If we organize what we know in a logical way then when we learn more about that subject we understand that better, and so add to our knowledge more easily. Make well-organised notes. Be sure things are clear in your mind. If not, ask questions until you understand!
6. Many experts believe that listening to classical music, especially Mozart, helps people to organize their ideas more clearly and so improves their memory. Sadly, rock music does not have the same effect.
7. If you do not want to lose your memory as you get older you need to keep your brain fit, just like your body: ‘use it or lose it’ is the experts’ advice. Logic puzzles, crosswords and mental arithmetic are all good ‘mental aerobics’.
8. Physical exercise is also important for your memory, because it increases your heart rate and sends more oxygen to your brain, and that makes your memory work better. Exercise also reduces stress, which is very bad for the memory.
9. The old saying that ‘eating fish makes you brainy’ may be true after all. Scientists have discovered that the fats found in fish like tuna, sardines and salmon – as well as in olive oil – help to improve the memory. Vitamins C and E (found in fruits like oranges, strawberries and red grapes) and vitamin B (found in lean meat and green vegetables) are all good ‘brain food’, too.
10. Caffeine may not be too good for you, but like exercise, it increases your heart rate and sends more oxygen to your brain. A cup of coffee really does help you concentrate when you sit down and study. And if you don’t like coffee, don’t worry – experts believe that chewing gum has the same effect!

45

6 According to the first paragraph a good memory is _____.

- A** a “gift” of nature at birth
- B** something inherently invariable
- C** a result of your self-perfection
- D** something that changes from time to time

7 What does the author mean by saying that “you need to keep your brain fit” (line 31)?

- A** You need to attend a gym.
- B** You need to go on a special diet.
- C** You need to undergo special medical treatment.
- D** You need to exercise your mind regularly.

8 Which of the following can be inferred from the text?

- A** To be in good shape means to have a good memory.
- B** For improving your memory you need to make some efforts.
- C** You have to follow the experts’ ten tips to improve your memory.
- D** Listening to any kind of music helps you to improve your memory.

- 9 According to the text, which of the following is true of ways to improve your memory?
- A There are only ten ways to improve your memory.
 - B You need to use special associations to improve your memory.
 - C You can follow your own program to improve your memory.
 - D “Mental aerobics” is the best way to improve your memory.
- 10 When discussing the ways of improving the memory, the author mentions all of following EXCEPT _____.
- A Eating high-calorie food makes your memory better.
 - B An excellent memory is not a God-given talent, it’s hard work.
 - C You can choose the most suitable way to improve your memory.
 - D Brainwork and physical exercise are both important for improving the memory.
- 11 According to the text, which of the following statements is true?
- A To help your memory eating tuna is better than eating tomatoes.
 - B Chewing gum is not advisable if you want to improve your memory.
 - C Fatty meat is a good “brain food” as it sends oxygen to your brain.
 - D Reducing stress is very bad for the memory.

Task 3

Read the text below. Match choices (A–H) to (12–16). There are three choices you do not need to use. Write your answers on the separate answer sheet.

Watching the Detectives

12 Columbo (1968-2003)

The untidy American detective, played by Peter Falk, first appeared in a TV movie before the first series of Columbo began in 1971. His apparent absent-mindedness and shambolic style lulled his suspects into a false sense of security, but he was always quick to guess who the culprit was. With each episode unfolding from the criminal’s point of view, we saw them trying to cover their tracks as the net closed in on them.

Columbo was a huge success and a host of famous names appeared in cameo roles, including Janet Leigh, Faye Dunaway, Dick Van Dyke and Johnny Cash, while Steven Spielberg directed an episode of the first series.

13 Hercule Poirot (1989-present)

This fussy Belgian sleuth first appeared in Agatha Christie's novel *The Mysterious Affair At Styles* in 1920. Christie didn't like her character, describing him as an "egocentric little creep", but when Dave Suchet brought him to life in TV's *Poirot*, the detective found a whole new audience and gained fans across the world.

Starting life as policeman, Poirot retired and became a private investigator in England, where he met Hastings, who narrated his most successful cases, the most famous being *Murder On The Orient Express*. Although Christie "killed" Poirot his popularity outlived him and he returned to our TV screens with four new stories.

14 Miss Marple (1984-1992)

Jane Marple was an elderly spinster and amateur detective in the village of St. Mary Mead. An Agatha Christie creation, she appeared in 12 novels, starting with *Murder in The Vicarage*. Although Margaret Rutherford made her famous on the cinema screen during the 1950s and 60s, it is Joan Hickson's portrayal of her in the classic 1980s BBC series that is closest to the books.

Though she often seemed to be nothing more than a gossipy old woman, Miss Marple was quicker to get information out of suspects than local copper inspector Slack, and her willingness to put herself in dangerous situations meant that she always caught the criminal.

15 Kojak (1973-1978)

This sleuth is famous for his love for sweeties and his catchphrase, "Who loves you baby?" Kojak starred Telly Savalas as the bald-headed, lollipop-sucking New York City policeman Lieutenant Theo Kojak. The reason that Kojak loved lollipops was because Savalas was a heavy smoker, and in the face of growing anti-smoking feeling in the USA he decided to suck on a lollipop instead. This became his trademark and, along with charisma and humour, it lightened the gritty storylines.

The show was a huge worldwide hit and featured unknown actors who later found fame, including Sylvester Stallone and Richard Gere.

16 Jane Tennison, Prime Suspect (1991-2006)

Created by TV dramatist Lynda La Plante, Jane Tennison first appeared in *Prime Suspect* as a detective Chief Inspector surviving in a male world. Played by Helen Mirren, Tennison was as far away from cuddly Miss Marple as it was possible to get.

Obsessive and determined to succeed, Tennison battled gender bias, alcohol and men whilst tracking down muggers and fighting off serial killers. Dark and hard-hitting, *Prime Suspect* was an instant success. Last year's *Prime Suspect 7*

was Tennison's final case and it saw her hunting a killer and fighting for her career. She'll be remembered for breaking the mould of female detectives.

The main hero of this detective series _____.

A can currently be seen in new TV episodes

B was an unpleasant person and asked strange questions

C appeared to be inexperienced and inattentive

D had an innocent appearance but always got to the bottom of things

E tried to solve the problem of women's occupational discrimination

F fights against criminals and against gender stereotypes

G developed a characteristic new habit while giving up an old one

H was famous for always putting work before personal life

Task 4

Read the text below. Match choices (A-H) to (16-20). There are two choices you do not need to use. Mark your answers on the separate answer sheet. An example (0) has been done for you.

100 Years Old and Still Doing Her Bit for Others

100-year-old woman who is still an active volunteer at her local hospital has vowed to keep going.

Betty Lowe, (17) _____, was awarded the Member of the Order of the British Empire 12 years ago for her contribution to the Women's Royal Voluntary Service, a charity that provides a range of services for vulnerable people who might otherwise feel lonely.

She still helps out at her local WRVS shop at Hope Hospital, Salford, (18) _____ so that it can offer services from meals on wheels for elderly people to welfare centres for soldiers in the Army.

The active lady, (19) _____ and had to attend an open-air school, is also still involved with the Girl Guides, 89 years after she first joined.

Miss Lowe said: "I've been in the guides since I was 11. I was very interested in it and I used to go camping and walking. I was a bit of an outdoor girl when I was younger."

She progressed to being a guide leader, a role in which she introduced hundreds of teenage girls to the organisation, running annual camping trips, and is still a member of the Trefoil Guild, an organisation of more than 20,000 members (20) _____.

She said: "I've been involved with the WRVS for 34 years and I still do half a day a week."

She never married or had children, but her nephew Peter Lowe says (21) _____ and bakes dozens of cakes for relatives.

Mr. Lowe said: "She has a massive circle of friends and we all think she is marvellous. I think she loves being active. She doesn't like sitting around doing nothing."

Miss Lowe had a run of accidents before her birthday, spending a week in hospital after a fall at home and suffering whiplash in a car accident while being driven to her nephew's house.

But (22) _____ and more than 100 friends and relatives turned up to congratulate her on her centenary.

She said: "I think it's very good to be 100. I've enjoyed all my life."

A which raises money for the charity

B she had a party to celebrate

C she always liked children very much

D who has spent her life volunteering

E who was considered a sickly child

F who is known for her delicious cakes

G who have been involved with the Guides or Scouts

H she spends lots of time with the family

Task 5

Read the text below. For questions (23 – 34) choose the correct answer (A, B, C or D). Write your answers on the separate answer sheet.

Match Made It in Heaven

As I sat sipping a cup of tea at my sister Doris' house, my husband, Brian, (23) _____ my eye and flashed me a wide smile. Brian's eyes had lit up when he saw Michael, our nephew, playing with a pile of craft matchsticks, attempting to make a house.

"How about a (24) _____?" he said to Michael. "You make a house and I'll make a little boat". In a couple of hours the pair had cut, crafted and glued the matchsticks together and the task was complete. "I'm going to call the boat Hazel," Brian said proudly. That was when his (25) _____ really started.

We found a hobby shop that sold modelling matchsticks, and we soon became their best customers. "I'm going to get bags of them," Brian said. "I'll

start a new project when I get home.” He got to work on a larger boat, swiftly followed by an (26) _____ copy of a Second World War torpedo boat. Brian was never happier than when he was sat in front of the TV with his matchsticks and PVA glue. It was a great way to keep his mind (27) _____ as he’d retired from his refrigerator factory job years before with health problems, so I was pleased he’d found a hobby he loved.

Soon he decided to build a giant grandmother clock. The project was (28) _____ well; it just would have been nice to clear up my living room floor occasionally. Brian would make sections of the clock and then he’d (29) _____ it together. It took around seven years and 210,000 matchsticks to complete the grandmother clock. It now has pride of place in our living room, and chimes to the tune of Big Ben every 15 minutes.

As the pieces (30) _____ up, the space in our house disappeared. “We’re going to have to find new homes for some of your models,” I said to Brian one day. The loft was crammed full of pieces and I hadn’t seen the coffee table in years. He’d made a beautiful rocking horse, complete (31) _____ a saddle made from one of my old bags, which we gave to Brian’s sister. He’d also built a huge windmill that played Tulips from Amsterdam, which we (32) _____ to his aunt.

The craziest idea Brian ever had was to row from Dover to Calais in a giant boat made of matchsticks. He actually got as far as constructing the 5ft (33) _____. It took nearly a month and 216,000 matchsticks to build, but thankfully that idea was shelved.

Instead, he contented himself with making yet another old wartime boat. There were working lights, tiny lifeboats and even the propellers worked. But hopefully the latest boat won’t be here for much longer.

“Do you think the maritime museum would (34) _____ the boat?” Brian asked recently. “That’s a lovely idea,” I said. It would be great if they did – then at least I might get my living room back.

23	A detected	B held	C caught	D captured
24	A challenge	B strife	C rivalry	D wager
25	A entertainment	B amusement	C pastime	D diversion
26	A clear	B exact	C strict	D plain
27	A completed	B occupied	C charged	D filled
28	A developing	B making	C unrolling	D designing
29	A use	B cling	C fasten	D piece
30	A grew	B formed	C ascended	D mounted

31	A with	B in	C by	D of
32	A favoured	B conferred	C bestowed	D donated
33	A rack	B stamina	C grate	D frame
34	A admit	B accept	C appropriate	D seize

Task 6

Read the texts below. For questions (35 – 46) choose the correct answer (A, B, C or D). Write your answers on the separate answer sheet.

Homing pigeons (35) _____ for their uncanny internal compass, yet a new study reveals that sometimes the birds get home the same way we do: They follow the roads. Tim Guilford and Dora Biro at (36) _____ Oxford University followed pigeons in Oxford over a three-year period, using tiny tracking devices equipped with global positioning system technology (37) _____ by Swiss and Italian colleagues.

What they discovered was surprising. Within ten kilometers of home, the pigeons relied less on their well-known talents for decoding the sun's position or deciphering the Earth's magnetic field (38) _____ them navigate. Instead they opted for a habitual route that followed linear features in the landscape, such as roads, rivers, railways, and hedge lines – even when it wasn't the most direct way home. “It was almost comical,” says Guilford. “One pigeon followed a road to a roundabout, then exited onto a major road that led to a second roundabout. Others flew down the River Thames, only to make a (39) _____ turn at a bridge.” Guilford suggests that sticking to a (40) _____, linear route may actually make homing more reliable – and easier. “It made me smile to see it,” says Guilford. “You can imagine yourself flying along a road doing the same thing.”

35	A were known	B known	C are known	D knowing
36	A England's	B the England's	C the England	D England
37	A developing	B is developed	C developed	D was developed
38	A helping	B to help	C helps	D helped
39	A distinct	B distinction	C distinctly	D distinctive
40	A memories	B memorably	C memorial	D memorized

Why Does Red Mean Stop?

The 19th-century Scottish engineer Robert Stevenson, who was active in designing early lighthouses, (41) _____ for an alternative colour to white – most lighthouses had a white beacon – when he built a lighthouse near to one that

already existed, because he was afraid ships (42) _____ be able to tell which was which.

Of the light sources and (43) _____ glasses available at the time, he found that red was a particularly intense light, meaning it (44) _____ from the greatest distance. So in maritime signalling red became an alternative to white, and was later adopted by the Admiralty in 1852 (45) _____ the port-side on steam vessels. Green was adopted for the starboard-side, and vessels seeing the green light on other ships had the right of way.

When train tracks were developed, engineers adopted this system as (46) _____ stop and go – and the same system continued with cars.

41	A has looked	B looked	C looks	D looking
42	A haven't	B won't	C hadn't	D wouldn't
43	A colourful	B colours	C colourfully	D coloured
44	A could see	B being seen	C could be seen	D can see
45	A to mark	B marked	C mark	D was marked
46	A means	B meaning	C meant	D to mean

Writing

Task 1

The Whole World in One Building

A journey (47) _____ the world, all along the 8-th degree of longitude, starting and ending in Bremerhaven. Through countries and climate zones, (48) _____ the glaciers of Switzerland to the swamps of Cameroon to the desert heat of the Sahel. This unique experience can be had at the Klimahaus Bremerhaven, which opened in summer 2009. For a few hours the visitors become globetrotters in deceptively real-(49) _____ landscapes in an exhibition covering 11.500 square metres. You can hike through the tropics and across the Antarctica ice cap. Interactive exhibits show how the climate determines the daily lives of people around the globe – and demonstrate how climate change (50) _____ transform life on the continents.

Task 2

51. You have found out that the local council is planning to build a new supermarket not far from your school instead of a sports centre. You have decided with your friends to write about this plan to the major newspapers published in

your city/region. Write a letter to the editor of an English language newspaper in which you:

- say why you are writing
- explain why sport is important to people
- explain why a supermarket should not be built in your area
- give your reasons why a sports centre would serve your city/region well

Write a letter of at least 100 words. Do not write any dates and addresses. Start your letter with: Dear Sir or Madam,

**Зовнішнє незалежне оцінювання
з англійської мови 2011 року**

**Reading
Task 1**

Read the texts below. Match choices (A-H) to (1-5). There are three choices you do not need to use. Write your answers on the separate answer sheet.

Central European University

1 _____

Central European University (CEU) is looking to attract students with a sense of social responsibility who are dedicated to contributing to the public good, who are transnationally-inclined, and who have the potential to work for open and democratic societies. They must in addition possess the highest academic achievements and have the potential for intellectual development. Another of the main characteristics of CEU's student body is the lack of a dominant national culture. Students are admitted on the basis of merit, without any specific country quotas or preferences.

2 _____

CEU encourages and supports a lively university atmosphere and a sense of community that extends beyond the classroom. As the majority of students come to CEU as international students, the university seeks to build upon the multicultural diversity of its constituents and to enrich the overall student experience. Student activities at CEU are organized directly by the students, by their academic departments or by the Student Life Office of Student Services. Some activities support specific interests, talents and academic pursuits, while others are open to the entire university community and bring together students, faculty and staff.

3 _____

The CEU Residence and Conference Center is a modern residence complex located in District 10 of Budapest. It provides air-conditioned single rooms for up to 180 students; each room is equipped with a personal computer and a private bathroom. The dormitory is run as a hotel-type service and students can find many other services such as a small shop for various personal articles, a cafeteria, a restaurant and a pub. There is a sports center with a swimming pool and a fitness room, basketball and tennis courts, etc. On every floor there is a quiet lounge with a coffee machine, a microwave oven and a refrigerator; as well as a TV room, and a laundry room. Bed linen is provided, but not towels and toiletries. Cooking or keeping food in rooms is not permitted.

4 _____

With over 250,000 documents in various formats, the CEU Library holds the largest collection of English-language materials in the social sciences and the humanities in Central and Eastern Europe. New materials are constantly acquired, particularly within the disciplines of CEU's academic departments and programs. Recently published English-language monographs and serials in economics, environmental policy and sciences, history, international relations and European studies, law, and political science can be found in the collection: many are unique to the region. The basic literature of specialized fields such as gender studies or nationalism is also richly represented.

5 _____

CEU maintains an internal academic data network. Course registration and grading are computerized, and students are responsible for conducting all necessary procedures in connection with registration. This continually developing service integrates most of the administrative functions students have to deal with during their stay at CEU.

A Information System

B Food Services

C Student Profile

D Admission Instructions

E Information Resources

F Housing and Facilities

G Extracurricular Activities

H Student Orientation

Task 2

Read the text below. For questions (6–10) choose the correct answer (A, B, C, D). Write your answers on the separate answer sheet.

Forget What You Know About Good Study Habits

BY BENEDICT CAREY

Every September, millions of parents try a kind of psychological witchcraft, to transform their summer-glazed campers into fall students, their video-bugs into bookworms. Advice is cheap and all too familiar: Clear a quiet work space. Stick to a homework schedule. Set goals. Set boundaries. Do not bribe (except in emergencies).

And check out the classroom. Does Junior's learning style match the new teacher's approach? Or the school's philosophy? Maybe the child isn't "a good fit" for the school.

Such theories have developed in part because of sketchy education research that doesn't offer clear guidance. Student traits and teaching styles surely interact; so do personalities and at-home rules. The trouble is, no one can predict how.

Yet there are effective approaches to learning, at least for those who are motivated. In recent years, cognitive scientists have shown that a few simple techniques can reliably improve what matters most: how much a student learns from studying.

The findings can help anyone, from a fourth grader doing long division to a retiree taking on a new language. But they directly contradict much of the common wisdom about good study habits, and they have not caught on.

For instance, instead of sticking to one study location, simply alternating the room where a person studies improves retention. So does studying distinct but related skills or concepts in one sitting, rather than focusing intensely on a single thing.

"We have known these principles for some time, and it's intriguing that schools don't pick *them* up, or that people don't learn them by trial and error," said Robert A. Bjork, a psychologist at the University of California, Los Angeles. "Instead, we walk around with all sorts of unexamined beliefs about what works that are mistaken."

6 In the 1st paragraph the author advises parents NOT to _____.

- A** behave in a dishonest way in order to get an advantage
- B** offer a child something in return for studying
- C** deliberately tell a child something that is not true
- D** make a child feel guilty for something he/she has done

7 According to the text which of the following is the main problem parents face in September?

- A Trying to educate children with little money
- B Looking for ways to make children read more
- C Choosing a suitable school for their children
- D Turning their children's attention to studying

8 The author mentions all of the following EXCEPT _____.

- A education research is fragmentary
- B improving learning styles is quite easy
- C teachers often ignore research on good study habits
- D elderly people rarely benefit from new learning techniques

9 By saying "Maybe the child isn't a 'good fit' for the school", the author implies that _____.

- A the student isn't talented enough to be accepted by the school
- B the child is not highly motivated to study as required by the school
- C the student's learning style differs from the teaching approach at school
- D the child lacks the physical strength necessary for intensive studies at school

10 The word "them" in line 25 refers to _____.

- A principles
- B people
- C trial and error
- D schools

Task 3

Read the texts below. Match choices (A-H) to (11-15). There are three choices you do not need to use. Write your answers on the separate answer sheet.

National Geographic invites you to join a variety of thrilling expeditions. Accompanying each expedition is a diverse team of experts – from naturalists to regional specialists – who will share their knowledge and insights on the wildlife, landscapes, and local culture. See some of the members of our extraordinary team below.

11 Jay Dickman

Pulitzer Prize-winning photographer Jay Dickman has worked in photojournalism for more than 30 years, covering topics as diverse as the war in El

Salvador, the Olympics, national political conventions, the Super Bowl, and the 40th anniversary of the bombing of Hiroshima. He lived for three months in a village in Papua New Guinea and spent a week under the Arctic ice in a nuclear attack sub on assignments for National Geographic magazine. His work has also appeared in publications around the world, including LIFE, Time, and Sports Illustrated.

12 Kitty Coley

Kitty Coley is a geologist, naturalist, and avid birder who serves as a consultant to National Geographic magazine and has led expeditions for National Geographic for more than eight years. She worked as a geologist for 15 years before becoming involved full-time in expedition travel. Through her work, she has spent extensive time in remote rain forests and rugged geologic settings around the world. Her love of nature has led to exploration through scuba diving, backpacking, white-water and sea kayaking, and mountain biking. Kitty shares her in-depth knowledge about the fascinating aspects of the geology, flora, and fauna in a very interactive, enthusiastic approach.

13 Michael Melford

National Geographic photographer Michael Melford has produced over 30 stories for National Geographic Traveler magazine, including eight covers. Some of Michael's recent assignments have focused on America's national parks, and the need to preserve them. Michael has produced photography for eight books for National Geographic, including three on Alaska, his favorite being Treasures of Alaska, for which he spent four months traveling to every corner of the state. When not shooting for National Geographic, Michael enjoys giving seminars and workshops on photography, and sharing both his love of nature and his extensive knowledge.

14 Tierney Thys

National Geographic Emerging Explorer, Tierney Thys, is a marine biologist and documentary filmmaker whose work explores the breadth of animal diversity from pole to pole and chronicles global environmental change. Tierney is a world authority on the giant ocean sunfish, Mola mola, and has led numerous expeditions worldwide from Africa to Baja, Japan, Indonesia and the Galápagos Islands to study these bizarre jelly-eating behemoths. Tierney has also developed and guided National Geographic student marine biology expeditions in Monterey Bay.

15 Kurt Westenbarger

Writer and wilderness guide Kurt Westenbarger has led camping and backpacking trips in the Rocky Mountains for more than thirty years. His articles on natural history have appeared in Bicycling, Outdoor Life, Montana Magazine,

West Yellowstone News and Big Sky's Lone Peak Lookout. An instructor at Western Montana College, Kurt is well-versed in the region's diverse geology, flora, and fauna, as well as the history of the Lewis & Clark expedition and the 1877 Nez Perce flight.

This team member _____.

A is an underwater world expert

B used to work at the planetarium

C uses sports activities for his/her work

D specializes in mountain expeditions

E explores the underground world of caves

F has got an award for his/her work

G is interested in ancient civilizations

H teaches people about his/her profession

Task 4

Read the text below. Choose from (A–H) the one which best fits each space (16–21). There are two choices you do not need to use. Write your answers on the separate answer sheet.

Introduction to sleep

When you're in a rush to meet work, school, family, or household responsibilities, do you cut back on your sleep? Like many people, you might think that sleep is merely a "down time" when **(16)** _____. Think again.

What is sleep?

Sleep was long considered just a uniform block of time when you are not awake. Thanks to sleep studies done over the past several decades, it is now known that sleep has distinctive stages that cycle throughout the night. Your brain stays active throughout sleep, but **(17)** _____. For instance, certain stages of sleep are indeed for us to feel well rested and energetic the next day, and other stages help us learn or make memories.

In brief, a number of vital tasks carried out during sleep help maintain good health and enable people to function at their best. On the other hand, not getting enough sleep can be dangerous - for example, **(18)** _____ if you drive when you are tired.

How much sleep is enough?

Sleep needs vary from person to person, and **(19)** _____. Most adults need 7-8 hours of sleep each night. Newborns, on the other hand, sleep between 16 and 18 hours a day, and children in preschool sleep between 10 and 12 hours a

day. School-aged children and teens need at least 9 hours of sleep a night. Some people believe (20) _____. But there is no evidence to show that older people can get by with less sleep than younger people. As people age, however, they often get less sleep or they tend to spend less time in the deep, restful stages of sleep.

Why sleep is good for you and skimping on it isn't

Does it really matter if (21) _____? Absolutely! Not only does the quantity of your sleep matter, but the quality of your sleep is important as well.

- A they change throughout the lifecycle
- B that sleep is needed for creative problem solving
- C different things happen during each stage
- D it can lead to daytime sleepiness
- E the brain shuts off and the body rests
- F that adults need less sleep as they get older
- G you get enough sleep
- H you are more likely to be in a car crash

Task 5

Read the text below. For questions (22-33) choose the correct answer (A, B, C or D). Write your answers on the separate answer sheet.

From the History of Moving Pictures

Many believe that the story first began in America in 1877, when two friends were (22) _____ over whether a horse ever had all four feet or hooves off the ground when it galloped. To settle the bet, a photographer was asked to photograph a horse galloping and the bet was settled because you could see that all the hooves were (23) _____ the ground in some of the photos. What was even more interesting was that if the photos were shown in quick succession the horse looked (24) _____ it was running – in other words ‘moving pictures’.

The person who became interested in (25) _____ the moving pictures to its next step was the famous American inventor Thomas Edison. Actually, he didn't do the work (26) _____ but rather asked a young Scotsman in his employ to design a system, which he did. Now this young fellow was clever because the first thing he did was study other systems-primitive as they were – of moving pictures and then put all the existing technologies together to make the first entire motion picture system. He (27) _____ a camera, a projection device and the film. The system was first shown in New York in 1894 and was really very popular. Apparently people (28) _____ around the block to see

the wonderful new invention. There were, however, a couple of problems with the system. The camera weighed over 200 kilograms and only one person at a time could see the film.

Well now, news of the new system in America (29) _____ fast and a number of rival European systems started to appear once people had heard about it. The single problem with all the systems was that they couldn't really (30) _____ the film onto a screen – you know, so more than one person could see it. Then in 1895, three systems were developed, more or less at the same time and independently of each other. I guess the most famous of these was (31) _____ the Lumiere Brothers from France, and they called their system the cinematograph which of course is where the word cinema comes from.

Well now, once the problem of projection had been solved, the next (32) _____ for the inventors was to make the films longer and more interesting. A continuing problem at the time was that the films had a (33) _____ to break when they were being played – a problem which was caused by the tension between the two wheels, or 'reels' as they are called, which hold the film.

22	A conflicting	B discussing	C arguing	D speaking
23	A up	B off	C upon	D of
24	A such	B as	C same	D like
25	A taking	B receiving	C giving	D capturing
26	A herself	B themselves	C himself	D ourselves
27	A designed	B did	C performed	D conducted
28	A out	B up	C off	D ahead
29	A applied	B travelled	C ran	D extended
30	A play	B show	C plan	D project
31	A of	B with	C by	D on
32	A challenge	B opportunity	C rivalry	D fight
33	A intention	B tendency	C possibility	D motive

Task 6

Read the texts below. For each of the empty space (34–45) choose the correct answer (A, B, C or D). Write your answers on the separate answer sheet.

Male Birds Belt out Their Song by Putting a Little Muscle into It

Some male songbirds can sing (34) _____ notes than females because they have stronger muscles to make the sounds. Some scientists used to think it

was all about how well the birds could force air out of their lungs, but new research says it has more to do with muscles in the (35) _____ throats.

There's a reason the boy birds are better singers. They have (36) _____ a mate. The more varied their songs, (37) _____ it will stand out from other boy birds who are also singing in hopes of finding a mate. Varied songs also are easier to hear over noises, like a rushing stream or the noisy calls of other birds.

Although all birds (38) _____ knowing certain calls, songbirds learn how to sing from their parents. That ability is only found in songbirds, humans and a few other mammals like dolphins, whales and bats.

So think about muscles the next time you hear a bird singing. Muscles (39) _____ just in your arms and legs, or in a bird's wings. They also help us make a variety of sounds.

34	A much	B the most	C more	D many
35	A songbird	B songbirds'	C songbird's	D songbirds
36	A attracted	B attracting	C been attracted	D to attract
37	A better	B the better	C best	D the best
38	A are born	B will be born	C to be born	D born
39	A weren't found	B weren't finding	C aren't finding	D aren't found

Why do songs get stuck in our heads?

Having a song, tune, or commercial jingle stuck in one's head is a phenomenon (40) _____ as having an earworm. Most people have had an earworm at one time. The experience is harmless and unrelated to both obsessive-compulsive disorder and endomusia, the (41) _____ of music that is not really there. Certain songs – simple, repetitive, or oddly incongruous – have properties that act as mental mosquito bites in that they produce a cognitive “itch.” The condition also arises when people struggle (42) _____ forgotten lyrics or how a song ends. To scratch a cognitive itch, the brain repeats the song, which then traps the hapless victim in a repeated cycle of itching and scratching. Everyone has his or her own list of demon tunes that haunt. Earworms occur more often among women, musicians, and individuals who (43) _____ to worry. Earworms also vary across situations, striking when people (44) _____ or under stress. How can you make an earworm go away? Thinking of something else or actually listening to the song in question are thought to help, but there is presently no research evidence showing what works best. Fortunately, (45) _____ episodes eventually dissipate on their own.

40	A knew	B known	C has known	D knows
41	A hears	B heard	C hearing	D is hearing
42	A remember	B remembers	C remembered	D to remember
43	A tend	B tending	C tended	D tends
44	A tiring	B have tired	C are tired	D tired
45	A much	B most	C the most	D more

Writing

46. Last month you took an active part in the TV quiz show “Around the World”. And you’ve won a prize – two tickets for a tour of Ukraine. Write a letter to your friend in which you invite him/her to join you

- describe the means of travel and accommodations
- describe two special places you are going to visit
- give suggestions what he/she will need to take with him/her

Write a letter of at least 100 words. Do not write your own name, any dates, addresses or other personal information. Start your letter in an appropriate way.

Зовнішнє незалежне оцінювання з англійської мови 2012 року

Reading

Task 1

Read the texts below. Match choices (A-H) to (1-5). There are three choices you do not need to use. Write your answers on the separate answer sheet.

- A** Cover bad breath
- B** Show that you are wrong
- C** Show that everything is fine
- D** Indicate approval or disapproval
- E** Making fun or just being focused
- F** Indicating a feeling of helplessness
- G** Guard against negative consequences
- H** Demonstrate your peaceful intentions

Body Language

1 _____

Shaking hands is a polite gesture indicating friendship and acceptance. At one time, however, meeting with a stranger aroused suspicion and fear. To prevent each other from suddenly attacking, strangers joined right hands as a pledge of non-aggression, thus demonstrating that neither party was about to use a weapon. Handshaking is now the activity practised by both men and women not only to greet one another, but to seal a contract as well.

2 _____

The American “OK” sign, the joining of the thumb and forefinger in a circle, indicates that all is well or perfect. The “OK” sign acquired its modern connotation from the ancient world, wherein the circle itself was one of the oldest and most common symbols for perfection. The verbal expression “OK” is native to the United States and was formed in support of the letter “O” indicating that something was as perfect as a circle.

3 _____

When not used in hitchhiking, the thumbs-up gesture in American culture typically indicates “I like that”, while the thumbs-down gesture indicates your negative feelings towards something. The gesture has been linked to the time of the Roman arena, where the emperor supposedly ordered life or death for a gladiator by turning thumbs up or thumbs down.

4 _____

Crossing one’s fingers serves as protection from bad luck or from the penalties associated with lying. Thus, when people wish for good luck, they cross their fingers, and when they wish not to be held accountable for a lie, they cross their fingers and hide their arms behind their backs to not let on that they are lying.

5 _____

By sticking out their tongues, people react to situations that may be unpleasant for them. Such displays indicate laughing or rejection. For example, children often stick out their tongues to tease each other. Or, they may also stick out their tongues in reaction to activities requiring close concentration; hence, the tongue-showing of children focused on their homework.

Task 2

Read the text below. For questions (6–10) choose the correct answer (A, B, C, D). Write your answers on the separate answer sheet.

Generation Gap

As president of the Walt Disney Company's children's book and magazine publishing unit, Russell Hampton knows a thing or two about teenagers. Or he thought as much until he was driving his 14-year-old daughter, Katie, and two friends to a play last year in Los Angeles.

"Katie and her friends were sitting in the back seat talking to each other about some movie star; I think it was Orlando Bloom," recalled Mr. Hampton. "I made some comment about him, I don't remember exactly what, but I got the typical teenager sigh and Katie rolled her eyes at me as if to say, 'Oh Dad, you are so out of it.'"

After that, the back-seat chattering stopped. When Mr. Hampton looked into his rearview mirror he saw his daughter sending a text message on her cellphone.

"Katie, you shouldn't be texting all the time," Mr. Hampton recalled telling her.

"Your friends are there. It's rude." Katie rolled her eyes again.

"But, Dad, we're texting each other," she replied. "I don't want you to hear what I'm saying." Mr. Hampton turned his attention back to the freeway. It's a common scene these days, one playing out in cars, kitchens and bedrooms across the country.

Children increasingly rely on personal technological devices like cellphones to define themselves and create social circles apart from their families, changing the way they communicate with their parents. Adults and teenagers alike found a form of easy communication unknown to the inventor of the telephone, Alexander Graham Bell, and his daughters.

And the computer, along with the Internet, has given even very young children virtual lives distinctly separate from those of their parents and siblings.

Social psychologists who have studied the social impact of mobile communications, say these trends are likely to continue as cellphones turn into mini hand-held computers, social networking devices and pint-sized movie screens.

"For kids it has become an identity-shaping and psyche-changing object," Ms. Turkle said. "No one creates a new technology really understanding how it will be used or how it can change a society."

6 What is mentioned in the text about Russell Hampton?

A He is professionally engaged in film production.

- B** He used to think he understood youngsters.
- C** He finds it hard to drive with kids chatting.
- D** He felt hurt by his daughter's impolite reaction.

7 Why did Katie and her friends stop chattering in the car?

- A** Mr. Hampton ordered them to be quiet.
- B** They did not want to distract the driver.
- C** They wanted to keep their conversation private.
- D** They did not have anything else to talk about.

8 Which of the following is NOT mentioned in the text?

- A** Mr. Hampton tried to teach his daughter good manners.
- B** Katie was sceptical about her father's views and remarks.
- C** The generation gap has deepened due to technological advances.
- D** It was easy for Alexander Bell to communicate with his daughters.

9 What can one conclude about modern children from the text?

- A** They use the Internet to hide their identity.
- B** They run away from present-day reality.
- C** They use cellphones to form their own community.
- D** They prefer texting to any other forms of communication.

10 What is stated in the text about technology developers?

- A** They can rarely predict the effect of their inventions.
- B** They should follow the advice of social psychologists.
- C** They concentrate their efforts on mini computers.
- D** They try to bridge the generation gap with their gadgets.

Task 3

Read the texts below. Match choices (A-H) to (11-16). There are two choices you do not need to use. Write your answers on the separate answer sheet.

The following advertisement offers _____.

- A** tours perfectly suited for single travellers
- B** a travel by a modern comfortable plane
- C** you to participate in a treasure hunt
- D** an opportunity to discover Europe by train
- E** sightseeing tours round some ancient cities
- F** you to plan your own city sightseeing tour

- G** a chance to experience new places on foot
- H** exciting cruises aboard a racing yacht

11

	<p>Open Top Sightseeing Tour of London</p>
<p><i>It's your passport to the unique sights and history in London. Create your own tour, with over 50 stops to choose from. Hop on and off as many times as you like.</i></p>	

12

	<p>Travel with Cox&Kings on the 9-day Highlights of Peru Tour</p>
<p><i>We offer the highest quality tailor-made private travel ideas for solo tours and small-group tours for discerning travelers.</i></p> <p><i>Benefit from our experience, personal service and superb value.</i></p>	

13

	<p>Classical Europe River Cruise Places you'll visit: <i>Amsterdam, Cologne, Bamberg Nuremberg, Melk, Linz, Vienna, Bratislava, Budapest</i></p>
<p><i>Start your vacation in Amsterdam and follow the Rhine to Cologne. Journey on the main river whilst you relax on board and enjoy tours of medieval cities. You'll reach the historic Danube canal. Cruise through the lush Blue Danube and end your voyage in the fascinating cities of Vienna and Budapest.</i></p>	

14

<p>EXPERIENCE THE WORLD</p> <p>EXPLORE!</p> <p>WORLDWIDE ADVENTURES</p>	<p>Discover different ways of life through hiking, explore historical sites and everyday modern culture.</p> <p>Meet the local people and experience new customs and cuisines.</p>
--	--

15

<p>THE MAGIC OF SOUTH AMERICA by PRIVATE JET FROM LONDON <i>Includes The Falkland Islands</i></p> 	<p><i>The Captain's Choice Tour has exclusively chartered an all Business Class Boeing 757 to move you away from London to experience the highlights and hidden treasures of South America</i></p>
--	--

16

<p>Discover Glorious Europe by Glacier Express</p> <p><i>Relax and enjoy one of our planned fully escorted holidays to Europe</i></p>	<p>Our Tours Include:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Return Eurostar from London St Pancras • Expertly planned itineraries • Many meals and excursions • Carefully selected hotels • Rail and coach travel • Services of an experienced Tour Manager
--	---

Task 4

Read the text below. Choose from (A–H) the one which best fits each space (17–22). There are two choices you do not need to use. Write your answers on the separate answer sheet.

- B to enable policemen
C awarding the lollypop lady

- D holding up the sign
- E to cross the road safely
- F to assist adults with crossing, too
- G to supplement their income
- H doing away with the practice

Lollipop Men and Women

In Britain someone helping children cross the street is called “lollipop person”, because their sign looks like a lollipop.

The job of a lollipop person is to walk to the middle of the road at a suitable time, (17) _____; it is a legal requirement for traffic (18) _____. The lollipop man/lady will signal that it is all right (19) _____. Traffic may only move once the sign has been lowered.

Generally speaking, school crossings are manned for approximately 3 hours a day or less. As a result, the work has always appealed more to people who were just seeking (20) _____ such as the retired.

Lollipop people were introduced (21) _____, who had previously run crossing patrols, to perform other duties. The earliest lollipops were red and black rectangles printed with “Stop, Children Crossing”.

In 2001 in Europe patrollers were given extra powers allowing them (22) _____. The most recent change in the history of the School Crossing Patrol saw the word “children” replaced with a symbol to bring the UK in line with the rest of the EU.

Use of English

Task 5

Read the text below. For questions (23-32) choose the correct answer (A, B, C or D). Write your answers on the separate answer sheet.

Harry Potter Film Takes \$168m to Break Ticket Records

The (23) _____ Harry Potter movie has shattered box office records in the US and Canada, taking \$168m over its opening weekend.

Harry Potter and the Deathly Hallows: Part 2 had already made \$92.1m on its opening day, said the film's distributor, Warner Bros. The (24) _____ opening weekend record was held (25) _____ Batman film *The Dark Knight*, (26) _____ took \$10m.

The Potter film is the eighth movie in the hugely popular franchise. Fans around the world (27) _____ for hours to be among the first to see the film, which was based on the second part of JK Rowling's seventh and final book in the series. Most cinemas were showing the film in 3D, which slightly increased the ticket (28) _____. The (29) _____ Potter film series has so far earned more than J4bn worldwide, not including the final film's takings so far. Internationally, the film had taken \$157.5m by Friday. "A billion dollars is (30) _____ going to happen," said Dan Fellman, head of domestic distribution at Warner Bros. It has been 10 years (31) _____ the first movie in the series, *Harry Potter and the Philosopher's Stone*, was (32) _____. It made stars of its young cast, Daniel Radcliffe, Emma Watson and Rupert Grint.

23	A past	B definitive	C final	D complete
24	A initial	B previous	C first	D eventual
25	A by	B on	C with	D over
26	A when	B which	C what	D who
27	A hoped	B imagined	C held	D queued
28	A interest	B need	C price	D importance
29	A full	B all	C absolute	D entire
30	A extremely	B definitely	C strictly	D strongly
31	A since	B of	C as	D from
32	A released	B done	C prepared	D delivered

Task 6

Read the texts below. For each of the empty space (33–42) choose the correct answer (A, B, C or D). Write your answers on the separate answer sheet.

Ancient Olympic Events

The ancient Olympics were rather different from the modern Games. There were (33) _____ events, and only free men who (34) _____ Greek could compete, instead of athletes from any country. Also, the games were always held at Olympia instead of moving around to different sites every time.

Like our Olympics, though, winning athletes were heroes who made their (35) _____ towns proud. One young Athenian nobleman defended his political reputation by (36) _____ how he entered seven chariots in the Olympic chariot-race. This high number of entries made both the aristocrat and Athens (37) _____ very wealthy and powerful.

33	A the least	B little	C the fewest	D few
34	A spoke	B speak	C speaking	D speaks
35	A home's	B homes	C homes'	D home
36	A mentions	B mentioned	C mentioning	D mention
37	A looks	B looked	C look	D looking

Enduring Masterpiece

Although it's known as the *Mona Lisa*, (38) _____ famous painting was (39) _____ titled *La Gioconda*. Painted on wood, it's a portrait of Lisa Gherardini, the wife of a Florentine merchant. X-rays (40) _____ that Leonardo sketched three different poses before (41) _____ on the final design. The painting of Lisa has no eyebrows because it was the fashion of the time for women (42) _____ them off.

38	A Leonardo's da Vinci	B Leonardo's da Vinci's	C Leonardo da Vinci	D Leonardo da Vinci's
39	A origin	B original	C originally	D originality
40	A reveals	B revealed	C are revealed	D revealing
41	A settling	B settled	C to settle	D having settled
42	A shave	B being shaved	C shaved	D to shave

Writing

43 You've got a letter from your English pen-friend in which he/she wrote you about his/her future plans. He/she wants to become an actor. And your friend is sure that this profession will give him/her the opportunity to become famous and make a lot of money. Write a letter to your pen-friend in which say

- about your thoughts regarding his/her career plans
- what you are going to do after leaving school
- how you prepare yourself for your future profession
- what you think is necessary to be successful in your future job

КЛЮЧІ ДО ТЕСТІВ ЗА ПОПЕРЕДНІ РОКИ

2009

Reading

Task1: 1F, 2C, 3D, 4A, 5G;

Task2: 6F, 7T, 8F, 9F, 10T;

Task3: 11A, 12D, 13B, 14C, 15C;

Task4: 16H, 17C, 18F, 19B, 20G;

Task5: 21B, 22D, 23A, 24A, 25C, 26D, 27B, 28A, 29B, 30C, 31D, 32B.

Writing

Task1: 33began, 34were flying, 35carrying, 36could, 37author's, 38was released, 39have been published, 40more, 41are/were, 42experienced, 43remains/remained, 44be solved.

2010

Reading

Task1: 1G, 2C, 3F, 4H, 5B;

Task2: 6C, 7D, 8B, 9C, 10A, 11A;

Task3: 12D, 13G, 14F, 15A, 16C;

Task4: 17F, 18A, 19E, 20D, 21C, 22H;

Task5: 23C, 24A, 25C, 26B, 27B, 28A, 29D, 30D, 31A, 32D, 33D, 34B;

Task6: 35C, 36A, 37C, 38B, 39A, 40D, 41B, 42D, 43D, 44C, 45A, 46B.

Writing

Task 1: 47around/across, 48from, 49looking, 50will/would/can/could/may/might.

2011

Task1: 1C, 2G, 3F, 4E, 5A;

Task2: 6B, 7D, 8D, 9C, 10A;

Task3: 11F, 12C, 13H, 14A, 15D;

Task4: 16E, 17C, 18H, 19A, 20F, 21G;

Task5: 22C, 23B, 24D, 25A, 26C, 27A, 28B, 29B, 30D, 31C, 32A, 33B;

Task6: 34C, 35B, 36D, 37B, 38A, 39D, 40B, 41C, 42D, 43A, 44C, 45B.

2012

Task1: 1H, 2C, 3D, 4G, 5E;

Task2: 6B, 7C, 8D, 9C, 10A;

Task3: 11F, 12A, 13E, 14G, 15B, 16D;

Task4: 17D, 18A, 19E, 20G, 21B, 22F;

Task5: 23C, 24B, 25A, 26B, 27D, 28C, 29D, 30B, 31A, 32A;

Task6: 33D, 34A, 35D, 36C, 37C, 38D, 39C, 40B, 41A, 42D.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Волосожар С. Особливості побудови рекламного тексту [Електронний ресурс] Режим доступу до статті: http://www.lnu.edu.ua/faculty/jur/vypusk7/n9/tele-and_radio_journalism-9-46.pdf

Загальна характеристика тексту з англійської мови [Електронний ресурс] / Режим доступу до сайту: http://osvita.ua/doc/files/news/50/5048/Har_English_2013.pdf – Назва з титул. екрану.

Мартинюк А. П. Методичні рекомендації для учителів іноземних мов щодо підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання у 2011 році [Електронний ресурс] / Режим доступу до сайту: <http://osvita.ua/test/training/5048> – Назва з титул. екрану.

Програма ЗНО з іноземних мов (англійська, німецька, французька, іспанська) [Електронний ресурс] / Режим доступу до сайту: http://osvita.ua/doc/files/news/10/1005/INOZEM_2013.pdf – Назва з титул. екрану.

Тодорова Н. Ю. Англійська мова: завдання, поради, тести для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання : навч.-метод. посіб. / Н.Ю.Тодорова. – К. : Знання, 2011. – 286 с.

Healan A. Close-Up : Student's book B1 Intermediate / Angela Healan, Katrina Gormley. – Bakis Greece : National Geographic Learning, Cengage Learning, 2012. – 188 p.

Навчально-методичне видання

Зіноватна Олександра Миколаївна

**Підготовка до зовнішнього незалежного оцінювання
з англійської мови**

методичні рекомендації

у власному редагуванні

Підписано до друку 16.05.2013. Формат 60х84/16. Гарнітура Таймс
Папір офсет. Ум. друк. арк. 2,9 Тираж 300 пр. Зам №.4688

Видавець і виготівник – видавничий відділ
Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького.

Адреса : 18000, м. Черкаси, бул. Шевченка, 81, кімн. 117,
тел. (0472) 37-13-16, факс (0472) 37-22-33,
e-mail: vidav@cdu.edu.ua, <http://www.cdu.edu.ua>

Свідоцтво про внесення до державного реєстру
суб'єктів видавничої справи ДК № 3427 від 17.03.2009 р.

